

William Shakespeare

Macbeth

MACBETH

DRAMATIS PERSONAE

DUNCAN, *rei d'Escòcia*

Els seus fills:

MALCOM

DONALBAIN

Generals de l'exèrcit del rei:

MACBETH

BANQUO

Nobles d'Escòcia:

MACDUFF

LENNOX

ROSS

MENTEITH

ANGUS

CATHNESS

FLEANCE, *fill de Banquo*

SIWARD, *comte de Northumberland, general de l'exèrcit anglès*

EL JOVE SIWARD, *el seu fill*

SEYTON, *un oficial, criat de Macbeth*

Un noi, *fill de Macduff*

Un sergent

Un porter

Un vell

Un metge anglès

Un metge escocès

LADY MACBETH

LADY MACDUFF

Una dama, *criada de Lady Macbeth*

Les tres bruixes

HÈCATE

L'espectre de Banquo

Aparicions

Nobles, senyors, oficials, soldats, assassins, criats i missatgers

L'ESCENA: Escòcia i Anglaterra

ACTE I

ESCENA I

Elsinore: una esplanada davant del castell.

Llamps i trons. Entren tres bruixes.

1.—Quan tornarem a veure'ns, doncs,
sota la pluja, els llamps, o els trons?

2.—Quan el terrabastall s'hagi acabat,
quan ja sigui perdut i guanyat el combat.^[4]

3.—A l'hora de la llum crepuscular.

1.—Quin serà el lloc?

2.—El bruguerar.

3.—Allà Macbeth ens trobarà.

1.—Ja vinc, Gateta grisa.^[5]

2.—Ens reclama el Gripau.

3.—Doncs anem-hi corrent!

—El que és bonic és lleig

i el que és lleig és bonic.

Amunt, amunt,

entre la boira i l'aire immund.

Surten.

ESCENA II

Un campament prop de Forres.

Entrada d'alarma a dins. Entren el rei Duncan, Malcolm, Donalbain, Lennox i el seguici, i troben un sergent ensangonat.

N.—Qui és aquest que sagna? Pel que sembla, ve del combat i ens pot donar notícies de la revolta.

LM.—És el sergent que, com a bon soldat, va lluitar amb valentia perquè no em fessin presoner.

Al soldat.

Salut, amic!
Digues al rei com estava el combat en el moment que el vas haver d'abandonar.

NT.—Doncs molt equilibrat: les dues parts eren com un parell de nedadors extenuats que, aferrats l'un a l'altre, frenen la seva habilitat. L'implacable Macdonwald (digne de ser un rebel, ja que les múltiples vileses de la natura formiguegen damunt seu) va rebre ajuda de les illes de l'oest, reforços de soldats i genets irlandesos, i la Fortuna, somrient als seus damnats propòsits, se li va comportar com una puta.^[6]
Però no té importància, perquè Macbeth, valent (que és el nom que es mereix), menyspreant la Fortuna, brandant l'acer, que fumejava de la sang dels que havia matat, com el fill predilecte del valor, s'anava obrint el pas a cops d'espasa fins a trobar-se davant d'aquell brètol, i, sense saludar-lo ni prendre'n comiat,

va descosir-lo del melic fins a la gola
i va penjar el seu cap sobre els merlets.

N.—Ah, cosí^[7] valerós i digne cavaller!

¶T.—Així com de la part on s'alça el sol
sorgeixen trons eixordadors i tempestats
que enfonsen els vaixells, així mateix,
a la font, on semblava rajar-hi l'esperança,
hi va brollar la desesperació.

Escolteu, rei d'Escòcia, escolteu:
quan tot just la justícia, armada amb valentia,
obligava aquests àgils irlandesos
a confiar en els seus talons, el Lord de Noruega,
aprofitant un bon moment, amb noves armes
i nous soldats, ens va tornar a atacar.

N.—I això no va espantar Macbeth i Banquo?

¶T.—Sí.

com el pardal a l'àguila o la llebre al lleó.
En veritat diré que eren com dos canons
recarregats amb doble munició;
tots dos van redoblar els atacs a l'enemic.
Si volien banyar-se en les ferides fumejants,
o bé fer memorable un altre Gòlgota,
no us ho sabria dir... Però estic defallint:
les ferides obertes em demanen ajuda.

N.—Tant les teves paraules com les teves ferides
et fan honor. Aneu a buscar els metges.

Surt el sergent, acompanyat. Entra Ross.

Qui s'acosta?

¶LM.—És el digne baró de Ross.

κ.—Té la mirada plena de desfici!
Els que porten notícies sorprenents
tenen aquest aspecte.

-Déu salvi el rei!

N.—D'on heu vingut, noble baró?

—De Fife, gran rei,
on les banderes noruegues injurien el cel
i amb el seu onejar deixen glaçat el cor
del nostre poble. El mateix rei de Noruega,
amb un terrible exèrcit, i ajudat
pel més gran dels traïdors, que és el baró de Cawdor,
ha començat una batalla terrorífica
fins que l'espòs de Bel·lona,^[8] vestit
amb armadura ben temprada,
se li ha encarat per comparar-s'hi,
i, punta contra punta, braç contra braç rebel,
vinclant-li l'esperit desenfrenat,
ens ha portat a la victòria.

N.—Quina gran alegria!

—I tot i que ara Sweno, el rei de Noruega,
ens demana la pau, no li hem permès
que enterrés els soldats fins que no desemborsi
deu mil monedes d'or per les nostres despeses,
a l'illa de Sant Colme.^[9]

N.—Aquest baró de Cawdor no trairà mai més
els nostres interessos. Ja podeu anunciar,
ara mateix, la seva mort immediata,
i amb el seu títol saludeu Macbeth.

—Jo faré que es compleixi.

N.—Ara el noble Macbeth serà el baró de Cawdor.

Surten.

ESCENA III

Un bruguerar.

Trons. Entren les tres bruixes.

1.—On has estat, germana?

2.—Matant porcs.

3.—I tu, germana?

1.—A la falda, la dona d'un mariner hi tenia castanyes, i ella rosegava i rosegava.

I jo que li dic: «Dóna-me'n».

«Surt d'aquí, bruixa!», em diu la ronyosa atipada de bistecs.

El seu marit ha anat a Alep, com a patró d'«El Tigre».^[10]

Jo em vull fer mar endins a dins d'un colador;^[11]

seré una rata sense cua i sense por,^[12] i allò que li faré... Doncs: déu n'hi do!

2.—Jo et faré vent.

1.—Ets molt amable.

3.—Jo també te'n faré.

1.—Dels altres vents, ja en tinc tot el domini, i sé que bufen des de cada port, i els del vaixell perdran el nord de la carta marina.^[13]

Els deixaré tan secs com la farina.^[14]

La son no els baixarà per les parpelles, ni sota el sol ni sota les estrelles, i ell serà un home maleït.

Nou vegades nou setmanes el mantindré malalt i adolorit.

Si bé el vaixell no quedarà enfonsat, serà per la tempesta sacsejat.

Mireu què tinc!

2.—Ensenya-m'ho, ensenya-m'ho!

1.—És el polze d'un pilot
quan, després de naufragar,
va tornar al seu casalot.

Se sent un timbal.

3.—Un timbal, un timbal!
Macbeth ja ve per l'arenal!

—Les tres germanes del destí,
amb les mans agafades van corrent
pel mar i la muntanya; van així,
fent espirals a cada moviment.
Tres passos cap a tu, tres cap a mi,
i tres de més: nou en conjunt.
Calleu, que l'encanteri ja està a punt.

Entren Macbeth i Banquo.

TH.—Un dia tan bonic i tan lleig com aquest,
no l'havia vist mai.^[15]

O.—A quant estem de Forres?
Qui són aquestes tan pansides,
vestides d'una forma tan estranya,
que ni semblen pertànyer a aquesta terra,
encara que l'habitin? Teniu vida? Sou coses
amb qui nosaltres ens puguem comunicar?
Sembla que m'entengueu, si totes tres
us poseu sobre els llavis prims el dit callós.
Deveu ser dones, pro les barbes que porteu
fan que em costi de creure
que ho sigueu.

TH.—Parleu-nos, si és que ho podeu fer. Qui sou?

1.—Salut, Macbeth! Salut, baró de Glamis!

12.—Salut, Macbeth! Salut, baró de Cawdor!

13.—Salut, Macbeth, que seràs rei!

0 [*Apart a Macbeth*].—Per què t'has alterat i sembla que tens por d'aquestes coses que sonen tan bé?^[16]

A les bruixes.

Digueu-me, en veritat, sou fantasia,
o sou això que sembleu ser? Al meu noble company,
l'heu saludat amb el títol que té
i amb grans prediccions d'unes nobles fortunes
i esperances reials, i s'ha quedat absort.
A mi no em dieu res. Si podeu penetrar
la semença del temps, i dir
quina grana ha de créixer i quina no,
parleu amb mi, que no us demano res, ni tinc cap por
dels favors ni dels odis que atorgueu.

1.—Salut!

2.—Salut!

3.—Salut!

1.—Més petit que Macbeth, però també més gran.

2.—No tan feliç, però molt més feliç.

3.—Seràs pare de reis, sense ser rei.
Salut, Macbeth i Banquo.

1.—Banquo i Macbeth, salut!

TH.—Espereu-vos, oracles incomplets! Digueu-me més.

Em sé baró de Glamis perquè Sinel és mort.^[17]

Però, per què de Cawdor? Cawdor encara és viu,^[18]

i és un cavaller pròsper. I pel que fa a ser rei,
no ho puc creure, perquè és tan improbable
com ser baró de Cawdor. Digueu-me d'on heu tret
aquestes noves tan estranyes, i per què
ens heu tallat el pas per l'ermot desolat
amb paraules profètiques. Us ho mano: parleu.

Les bruixes desapareixen.

O.—La terra fa bombolles, com si fos feta d'aigua,
i elles eren bombolles. Per on s'han esvaït?

TH.—Per l'aire, i tot allò que semblava corpori
s'ha fos com un alè en el vent. Per què no s'han quedat?

O.—Eren reals aquestes que ens parlaven
o és que hem menjat aquella arrel malsana
que deixa presonera la raó?

TH.—Els teus fills seran reis.

O.—Tu seràs rei.

TH.—També baró de Cawdor. Oi que sí?

O.—Amb aquest to i amb aquestes paraules.
Qui són aquests?

Entren Ross i Angus.

—Macbeth, el rei ha rebut molt content
les noves dels teus èxits i, sabent
que has arriscat la vida en el combat
contra els rebels, la seva admiració
i la seva lloança tenen una baralla
per veure quina té més força.^[19]
Emmudit per això, i considerant
la resta del combat, et veu enmig
dels poderosos rengles noruecs i sense por
de les imatges de la mort que tu creaves.
Seguides, l'una rere l'altra, les notícies
duien elogis teus per la defensa
d'aquest reialme, i totes plovién davant seu.

—Se'ns ha enviat perquè et donem les gràcies
de part del rei; només perquè et portem
a la seva presència, no per cap recompensa.

—I per mostra d'un altre honor més gran,^[20]
m'ha encomanat d'anomenar-te

baró de Cawdor. Amb aquest nou títol,
et saludem, perquè és ben teu.

O.—Com pot ser que el dimoni digui la veritat?

TH.—Però el baró de Cawdor està viu,
per què em vestiu de robes manlevades?

—El que duia aquest títol segueix viu;
però té la condemna capital
sobre la seva vida, que no mereix guardar.

Si es va aliar amb els noruecs, o va assistir el rebel^[21]
amb ajudes ocultes, o si amb les dues coses
va treballar per la derrota del país,
no ho sé; però la gran deslleialtat,
que ja ha estat confessada i demostrada,
l'ha dut a la ruïna.

TH [*Apart*].—Baró de Clamis i de Cawdor!
Però el títol més gran encara ha de venir.

A Ross i Angus.

Moltes mercès per tot.

Apart a Banquo.

No esperes que els teus fills arribin a ser reis,
quan les que em van donar el títol de Cawdor
no els van prometre menys a ells?

O [*Apart a Macbeth*].—Si ens ho creiem del tot,
et veuràs incitat a la corona,
a més a més de ser el baró de Cawdor.
Però és estrany, i molt sovint, per fer-nos mal,
els instruments de les tenebres ens diuen veritats,
ens guanyen amb poqueses per traïr-nos
amb coses de terribles conseqüències...

A Ross i Angus.

Cosins, una paraula.

TH [Apart].—Ja s'han dit dues veritats,
com a pròlegs feliços al gran acte
de tema imperial.

Alt.

Gràcies, senyors.

Apart.

Aquesta incitació, si és sobrenatural,
no pot ser res de mal... ni res de bo.
Si és res de mal, per què em fa venir ganes
de triomfar, pel fet que tot ha començat
amb una veritat? Sóc el baró de Cawdor.
Si és res de bo, per què em lliuro a l'estímul
d'una imatge terrible que em fa aixecar els cabells
i em fa bategar el cor a dintre el pit
contra l'instint que em surt de la naturalesa?
Tots els temors presents són menys dolents
que les terribles imaginacions.
El pensament, amb una vaga fantasia
d'assassinat, fa tremolar la meva
naturalesa d'home: totes les accions es queden ofegades en meres conjectures,
i res no és, llevat del que no és.^[22]

O.—Mireu com està absort.

TH [Apart].—I si l'atzar em vol fer rei,
que em coroni l'atzar, sense que jo
m'hagi de moure gens.

O.—Li cauen nous honors
com a nosaltres els vestits poc usuals,
que només se'ns ajusten al cos amb el costum.

TH [Apart].—Passi el que passi, el que ha de ser serà.

O.—Digne Macbeth, estem pendants de tu.

TH.—Perdoneu-me, si us plau: tinc el cap emboirat amb coses oblidades. Amables cavallers, tinc els vostres esforços registrats en un llibre que cada dia llegiré. Anem a veure el rei.

Apart a Banquo.

Pensa en el que ha passat i, en un moment millor, després d'haver-hi pensat més, ja en parlarem tots dos amb un cor franc.

O [*Apart a Macbeth*].—N'estaré molt content.

TH [*Apart a Banquo*].—Doncs prou, fins aleshores.

A tots.

Anem-nos-en, amics.

Surten.

ESCENA IV

Forres: el palau.

*Entren Duncan, Malcolm,
Donalbain, Lennox, i el seguici.*

N.—Ja han executat Cawdor? No han tornat
els que en tenien l'ordre?

M.—No encara, Majestat,
però he parlat amb un que ha vist la seva mort
i que m'ha dit que ha confessat la traïció,
que ha implorat el perdó de Vostra Majestat
i que ha mostrat que estava penedit.
Res de la seva vida no li va escaure més
que la manera de deixar-la. Ha mort
com un que hagués estudiat que l'acte de morir
vol dir desprendre's del que més ens estimem
com si no fos res més que una insignificança.

N.—No hi ha cap art que ens permeti de veure,
en el rostre d'un home, com és la seva ment.
Era un gran cavaller. Li vaig posar
una total confiança.

Entren Macbeth, Banquo, Ross i Angus.

Digne cosí!
El pecat de la meva ingritud
em tenia oprimit. T'has alçat tant,
que les ales més ràpides del premi
són lentes a encalçar-te. Tant de bo
n'haguessis estat menys mereixedor,
perquè el balanç del reconeixement
i de la recompensa es decantés
a favor meu. Jo, l'únic que et puc dir,
és que se't deu molt més del que se't pot pagar.

TH.—La recompensa de la lleialtat
i del servei que us dec ja es troba en els meus actes.
La part que toca a Vostra Majestat
és rebre els nostres deures,
i els nostres deures al tron i a l'estat
són fills i servidors que només fan
el que han de fer, si ho fan pel vostre honor
i el vostre afecte.

N.—Sigues benvingut.
Jo t'he plantat i ara treballaré
per fer-te créixer i veure't ple de fulles.
Noble Banquo, no menys mereixedor
ni menys digne d'elogis, permet-me que t'abraci
i et tingui prop del cor.

O.—Si m'hi puc arrelar, serà ben vostra la collita.

N.—Les meves alegries són tan grans
i tan desenfrenades que volen trobar un lloc
entre les gotes de tristesa... Fills, parents,
nobles, i tots els que us trobeu aquí,
sapiguen que deixem el nostre regne
al nostre fill gran, Malcolm, i, des d'ara,
el nomenem príncep de Cumberland.^[23]
Aquest honor amb què l'hem revestit
anirà acompanyat i, per això, més signes de noblesa
brillaran com estrelles sobre els mereixedors.

A Macbeth.

Anem a Inverness, i allà podrem lligar més fort
el nus de l'amistat.^[24]

TH.—El repòs ens seria una fatiga,
si no el poséssim al vostre servei.
Jo seré el vostre precursor, i alegraré
l'oïda de la meva esposa amb la notícia
de la vostra arribada. Així doncs, humilment,
us dic adéu-siau.

N.—Ah, digne Cawdor!

TH [*Apart*].—Príncep de Cumberland! Aquest és un graó que, si no el salto, em farà ensopegar: el tinc enmig del meu camí.
Estrelles, amagueu el vostre foc!
Que cap llum pugui veure els meus negres desitjos.
Que els ulls es tanquin quan les mans actuïn;
però que es faci allò que, un cop ja fet,
els ulls no gosen contemplar.

Surt.

N.—Sí, digne Banquo:^[25] està ple de valor.
I jo em nodreixo en les lloances que li donen com si fossin menjars d'un gran banquet.
Au, va, seguim-lo, que ha passat al davant per poder-nos donar la benvinguda:
és un parent inigualable.

Surten.

ESCENA V

Inverness: el castell de Macbeth.

Entra Lady Macbeth, llegint una carta.

MACBETH.—«Em van venir a trobar el dia de la victòria, i, gràcies al testimoni més fiable,^[26] em vaig adonar que en elles hi havia alguna cosa més que coneixement mortal. Quan em cremava el desig de preguntar més coses, es van convertir en aire i van desaparèixer. I mentre jo estava allà, astorat de tanta meravella, van arribar els nuncis del rei, que em van saludar amb el títol de baró de Cawdor, i va ser amb aquest títol que aquelles germanes del Fat m’havien saludat abans, i després es van referir al meu futur dient-me: “Salut, Macbeth, que seràs rei!” M’ha semblat que seria bo de fer-t’ho saber, estimada amiga de la meva grandesa, per tal que no et perdís la teva part d’alegria pel sol fet d’ignorar la grandesa que se t’ha promès. Guarda tot això al teu cor. Adéu».

Glamis ja ho ets, i Cawdor, i seràs el que se t’ha promès. Però tinc por del teu caràcter; el veig massa ple d’una llet feta de tendresa humana,^[27] perquè et deixi agafar el camí més curt. Vols ser gran i no et falta ambició, però no tens la malvestat que l’ha d’acompanyar. El que desitges en alçada, voldries obtenir-ho sense fer cap baixesa. Voldries jugar net, però guanyant allò que no et pertany. Gran Glamis, vols guanyar-te allò que clama: «Has de fer això, si em vols tenir», i, «això», tens més temor de fer-ho que desig de no fer-ho. Doncs vine aquí de pressa, perquè et pugui vessar el meu coratge a l’orella, i castigar amb la valentia dels meus llavis tot el que t’impedeix arribar al cercol d’or amb què el fet i una ajuda ultraterrena et volen veure coronat.

Entra un missatger.

Quines noves em portes?

GER.—El rei arriba aquesta nit.

MACBETH.—Què dius? Que ets boig?
Que no és amb el teu amo? Ell m'hauria avisat
per preparar-ho tot.

GER.—Amb el vostre permís,
us dic que és veritat. Vénen tots dos.
Un company meu que s'ha avançat
ens ha dut el missatge gairebé sense alè,
de tant d'alè que li faltava.

MACBETH.—Doncs tracta'l bé.
Ens porta grans notícies.

Surt el missatger.

Ja fins i tot es queda ronc
el mateix corb que gralla per l'entrada fatal
de Duncan sota els meus merlets.^[28] Veniu,
esperits que animeu els pensaments de mort,
arranqueu la tendresa del meu sexe;^[29]
des del cap fins als peus, ompliu-me totalment
de la més espantosa crueltat;
espesseïu la meva sang; barreu l'accés i el pas
a tot remordiment; que ni un alè de pietat
em faci trontollar els meus fers propòsits,
ni cap treva de pau es pugui interposar
entre ells i els seus efectes!
Veniu fins als meus pits de dona,
i canvieu la meva llet en fel, vosaltres,
ministres de l'assassinat! Veniu del lloc
des d'on les vostres invisibles substàncies
serveixen la maldat de la naturalesa.
Vine, nit densa, i embolcalla't amb el fum
més negre de l'infern, perquè el meu esmolat
punyal no pugui veure les ferides que farà,
ni el cel pugui espiar-les entre els mantells nocturns

ni cridar: «Atura't! Atura't!»

Entra Macbeth.

Gran Glamis, digne Cawdor!
Més gran que l'un i l'altre en un futur!
La teva carta m'ha portat més lluny
d'aquest present, que no en sap res.
Jo ja sento el futur en el moment present.

TH.—Estimat amor meu, aquesta nit ve el rei.

MACBETH.—I quan se n'anirà?

TH.—Demà, segons ha dit.

MACBETH.—Que mai
no pugui veure el sol, aquest demà!
Senyor, la teva cara és com un llibre
on es poden llegir coses estranyes.
Si vols enganyar els homes, mostra'ls aquell aspecte
que ells esperen de tu; mostra la benvinguda
als ulls, als llavis, a les mans;
pren l'aire d'una flor innocent,
però sigues la serp que hi ha al darrere.
Ens haurem de cuidar del que vindrà;
deixa a les meves mans el gran afer d'aquesta nit,
que donarà a les nostres nits i dies a venir
el poder i el domini sobirans.

TH.—Ja en parlarem després.

MACBETH.—Però estigues serè.
Alterar el rostre sempre vol dir témer.
Deixa-m'ho tot per mi.

Surten.

ESCENA VI

Inverness: davant del castell de Macbeth.

Oboès i torxes. Entren Duncan, Malcolm, Donalbain, Banquo, Lennox, Ross, Angus i seguici.

N.—Aquest castell està ben situat;
l'airet, dolç i lleuger, mostra els seus mèrits
als sentits receptius.

O.—El ballester,
convidat de l'estiu, que sempre ronda les esglésies,
ens diu —pels llocs on resideix— que la brisa del cel
hi és afalagadora. No hi ha relleix, ni fris,
ni contrafort, ni raconets arrecerats,
on aquest ocellet no hagi penjat el niu
i el seu bressol fecund. A tots els llocs on cria,
hi he observat que la brisa és delicada.

Entra Lady Macbeth.

N.—Mireu, mireu la nostra il·lustre amfitriona!
Sovint l'afecte que ens envolta és importú,
però, perquè és afecte, l'agraïm.
Això us ensenya que heu de pregar Déu
pel bé d'aquests que ara us molesten,
i agrair-nos la feina que us donem.^[30]

MACBETH.—Tots els nostres serveis, repetits punt per punt,
i després redoblats, serien poca cosa
al costat dels honors, amples i grans,
amb què la Vostra Majestat ha aclaparat
la nostra llar. Però tant per les velles
com per les noves dignitats que s'hi acumulen,
sempre serem els vostres eremites.^[31]

N.—I on és ara el baró de Cawdor? Hem vingut
darrere els seus talons. Teníem el propòsit

d'arribar primer que ell; però cavalca bé,
i amb el seu gran afecte, tan punxant
com els seus esperons, es deu haver afanyat
per arribar primer i servir-nos.

Il·lustre i bella amfitriona, aquesta nit
serem els vostres hostes.

MACBETH.—I nosaltres,
els vostres servidors, i els criats que tenim,
tot està sempre a la disposició i servei
de Vostra Majestat, perquè us donem
allò que ja us pertany.

N.—Doneu-me, doncs, la mà,
porteu-me a veure l'hoste. Li tenim molta estima
i seguirem atorgant-li favors.
Amb el vostre permís, senyora.

Surten.

ESCENA VII

Inverness: el castell de Macbeth.

*Oboès i torxes. Entren criats
portant un servei de taula.
Després entra Macbeth.*

TH.—Si fer l'acció fos el final de tot,
seria molt millor fer-ho de pressa.
Si aquest assassinat pogués deixar enxarxades
totes les conseqüències i amb el seu desenllaç
capturés l'èxit, de manera que només
aquest cop ho fos tot i fos també la fi de tot
en aquest món (aquest sorral del temps entre dos mars),
saltaríem contents a l'altra vida.^[32]
Però en casos així, seguim sotmesos
a la justícia d'aquest món, perquè no fem sinó
donar lliçons de sang que, un cop donades,
tornen per destruir el seu mestre.
I aquesta equitativa mà de la justícia
torna a portar les gotes del nostre calze emmetzinat
als nostres propis llavis. El rei té dos motius
per estar confiat: jo sóc el seu parent
i sóc també el seu súbdit, i tots dos motius
van fortament contra la meva acció.
A més a més sóc l'hoste que l'acull,
hauria de tancar la porta a l'assassí
i no ser jo mateix el que agafi el punyal.
A més a més, Duncan ha usat el seu poder
amb tanta humilitat, i té les mans tan netes
en l'exercici del poder, que les seves virtuts
clamaran com angèliques trompetes
contra el crim infernal. La compassió,
com un nadó tot nu cavalcant l'huracà,
o com els querubins del cel sobre els corsers
invisibles de l'aire, bufarà a tots els ulls
l'horrible assassinat fins que les llàgrimes
deixin negat el vent. Per punxar els flancs

del meu intent, no tinc cap esperó
llevat de l'ambició que, saltant a la sella,
per excés d'embranchida em podria fer caure
a l'altra banda del cavall.

Entra Lady Macbeth.

Què hi ha de nou?

MACBETH.—Ben aviat ja haurà sopat. Per què has deixat la taula?

TH.—Ha preguntat per mi?

MACBETH.—No saps que sí?

TH.—No tirem endavant aquest projecte.
Darrerament m'ha concedit honors, i jo m'he fet
una fama daurada entre la gent del poble,
i, ara que és nova, voldria lluir-la
i no deixar-la arraconada abans de temps.

MACBETH.—Que és que estava borratxa l'esperança
amb què anaves vestit? Ha estat dormint
per despertar-se amb un aspecte verd i pà·lid
tot el que abans havia fet amb tanta llibertat?
De la mateixa forma, a partir d'ara,
entendré el teu amor. Tens por de ser
en els teus propis actes i valor
el mateix que ets en el desig? Vols obtenir
allò que consideres l'ornament de la vida,
i viure convençut de ser un covard
deixant que un «no gosar» sigui esclau d'un «voldria»,
com aquell pobre gat del vell proverbi?^[33]

TH.—Calla, sisplau; puc fer tot el que escau a un home.
Qui s'atreveix a més deixa de ser-ho.

MACBETH.—Doncs, quina bèstia
va fer que em revelessis el propòsit?
Quan el volies dur a terme, eres un home
i, si ara fossis més que no eres abans,
series més que un home. Abans, ni el lloc ni el temps
t'eren propicis, però tu els hi volies.

Ara són ells que se t'han fet propicis,
i això et deixa desfet. Jo, que he donat el pit,
sé que és tendre estimar la criatura
que es nodria de mi; però, mentre em somreia,
li hauria tret el pit de les genives sense dents,
i li hauria esclafat tot el cervell,
si així ho hagués jurat, tal com tu vas jurar
que faries això.

TH.—I si fracassem?

MACBETH.—Fracassar nosaltres?
Mira, tensa el coratge fins que et quedi ferm
i no fracassarem. Quan Duncan dormi
(i aquest viatge fatigant l'invitarà
ben fàcilment a fer-ho), jo deixaré els criats
tan atuïts de brindis i de vins
que la memòria, guardiana del cervell,
es farà fum; i el recipient del seny, un alambí.^[34]
I quan els quedin tots els membres sense força,
dormint el son dels porcs, què no li podrem fer,
a Duncan, desarmat? Què no podrem atribuir
a les sponges dels seus guardians?
Seran ells els culpables d'aquest crim!

TH.—Tingues només fills mascles,
perquè només els mascles poden madurar
dintre del teu metall indòmit.
Quan hàgim embrutat de sang aquests que dormen
a la seva mateixa habitació
i hàgim utilitzat les seves dagues,
qui no creurà que ho han fet ells?

MACBETH.—Qui gosarà creure's una altra cosa,
si fem que els nostres crits, adolorits
per una mort així, ressonin pel castell?

TH.—M'he decidit, i tinc sotmeses
totes les energies del meu cos
per aquest fet terrible. Anem-hi, doncs,
i enganyem a tothom amb un posat tranquil.
El rostre fals ha de saber tapar
el que un cor fals no sap com amagar.

Surten.

ACTE II

ESCENA I

Inverness: un pati del castell de Macbeth.

*Entra Banquo, precedit per Fleance,
que porta una torxa.*

O.—Què, noi? És molt de nit?

DE.—Ja no hi ha lluna;
no he sentit el rellotge.

O.—La lluna es colga a mitja nit.

DE.—Em sembla que és més tard, senyor.

O.—Té. Agafa l'espasa. Els del cel fan estalvis:
ja han apagat els llums. Agafa això, també.
Sento una feixugor que em pesa com el plom,
i, no obstant, no tinc ganes de dormir.
Poders de compassió, freneu en mi
els fatals pensaments que la natura
ens fa venir quan reposem.

Entra Macbeth i un criat amb una torxa.

Dóna'm l'espasa!
Qui hi ha?

TH.—Un amic.

O.—Encara no ets al llit? El rei ja hi és.
Estava més content que mai i ha estat molt generós
amb els criats de casa teva. Ha saludat la teva dona
donant-li un diamant i li ha dit
«bondadosa amfitriona». Després s'ha retirat
mostrant una alegria sense límits.

TH.—Ens ha agafat desprevinguts i això
ha limitat la nostra bona voluntat.
Si no, l'hauríem vist més generosa.

O.—Ha estat molt bé. Ahir a la nit vaig somiar les germanes del Fat. Amb tu no s'han equivocat.

TH.—Ja no hi he pensat més; però quan tinguem temps en parlarem, si és que en tens ganes.

O.—Pots disposar de mi.

TH.—Si estàs al meu costat, quan en parlem, et concediré honors.^[35]

O.—Mentre no en perdi cap buscant-ne més i mantingui el cor franc i una lleialtat clara, acceptaré tots els consells.

TH.—Mentrestant, bon repòs.

O.—Gràcies, senyor. Igualment.

Surten Banquo i Fleance.

TH [*Al criat*].—Digues a la mestressa que, quan em tingui preparada la beguda, toqui la campaneta. Ja pots anar a dormir.

Surt el criat.

És un punyal això que tinc a davant meu,
amb el mànec cridant la meva mà?
Vine, t'agafaré. No et tinc, i tanmateix
et veig. Fatal visió, no ets perceptible
tant als ulls com al tacte? O ets potser
un punyal de la ment, una creació falsa
nascuda d'un cervell oprimat per la febre?
Encara et veig i sembles tan palpable
com aquest que ara estic desembeinant.
Ets tu que em guies pels camins que ja havia triat,
i ets l'instrument que jo volia fer servir.
Els ulls s'han convertit en la riota
dels meus altres sentits, o potser valen més
que tots ells.^[36] Encara et veig, i al mànec i a la fulla

hi ha unes gotes de sang que abans no hi eren.
No, no hi són pas: és el propòsit sanguinari
que m'ho fa veure així. Ara, en una meitat del món,
sembla que la naturalesa sigui morta,
i somnis execrables enverinen el son
darrere les cortines. Ja les bruixes
celebren les ofrenes de la pàl·lida Hècate
i l'espectre del crim, que ha despertat el llop
(perquè amb els seus udols li fa de sentinella),
amb els passos furtius i lúbrics de Tarquini,^[37]
com si fos un fantasma, s'acosta al seu designi.
Terra segura i ferma, no sentis els meus passos,
vagin al lloc que vagin, no fos cas que les pedres
revelin per on vaig,^[38] deixant aquest moment
sense el silenci que li escau tan bé.
Jo amenaço i ell viu, i mentrestant
l'alè de les paraules refreda el foc dels actes.

Sona una campaneta.

Hi vaig i ja està fet. Aquest so m'hi convida.
No el sentis, Duncan, perquè és un so de mort
que t'obrirà el camí del cel o de l'infern.

Surt.

ESCENA II

Inverness: el castell de Macbeth.

Entra Lady Macbeth.

MACBETH.—Allò que els ha deixat embriagats,
a mi, m'ha donat força; i allò que els ha apagat,
a mi, m'ha donat foc. Escolta, calla!
És el crit del mussol, despertador fatal
capaç de desitjar la més terrible bona nit.
Deu estar a punt de fer-ho. Les portes són obertes,^[39]
i, acarcanyats de vi, tots els criats
es riuen dels seus deures amb ronquets.
He posat una droga a la beguda,
així la mort i la naturalesa lluitaran
perquè visquin o morin.

TH [*Des de dintre*].—Qui hi ha, aquí? Eh! Qui és?

MACBETH.—Ah, tinc por que no s'hagin despertat
i estigui tot per fer. És la intenció i no el fet,
que ens arruïnarà. Escolta! Li he preparat les dagues.
Se n'ha d'haver adonat. Si no s'hagués assembletat tant
al meu pare adormit, ho hauria fet jo sola.

*Entra Macbeth amb dues
espases brutes de sang.*

El meu marit!

TH.—Ja ho tinc tot fet. No has sentit cap soroll?

MACBETH.—El xiscle del mussol i el plor dels grills.
I no has parlat?

TH.—Quan?

MACBETH.—Ara.

TH.—Quan baixava?

MACBETH.—Sí.

TH.—Escolta! Qui hi havia a l'altra cambra?

MACBETH.—Donalbain.

TH [*Mirant-se les mans*].—Quina cosa més trista!

MACBETH.—És absurd dir: «Quina cosa més trista!»

TH.—L'un reia en somnis; l'altre cridava: «Assassinat!»

L'un ha despertat l'altre. M'he aturat,
i els he sentit; després s'han posat a resar
i s'han endormiscat.

MACBETH.—Tots dos dormen allà mateix.

TH.—«Que Déu ens beneeixi», va dir l'un,
i l'altre, «Amén», com si m'haguessin vist
amb les mans de botxí. Sentint la seva por,
no he pogut dir «Amén»
quan ells deien «Que Déu ens beneeixi».

MACBETH.—No hi donis tantes voltes.

TH.—Però, per què no he pogut dir «Amén»?
En tenia una gran necessitat; però l'«Amén»
se m'ha quedat entravessat al coll.

MACBETH.—Ens hem de despreocupar d'aquestes coses;
si no, ens tomarem bojos.

TH.—M'ha semblat
com si una veu cridés: «No dormiu més!
Macbeth ha assassinat el son»; el son dels innocents,
el son que va teixint la troca de l'angúnia,
el son, la mort de cada dia, el bany
del cansament lligat, el bàlsam de la ment ferida,
el segon plat de la naturalesa,^[40]
l'aliment principal del banquet de la vida.

MACBETH.—I què vols dir amb això?

TH.—I per tota la casa
anava pregonant: «No dormiu més!
Glamis ha assassinat el son, i Cawdor
ja no podrà dormir mai més; Macbeth
ja no podrà dormir mai més».

MACBETH.—Qui deia això cridant? Per què, noble baró,
permets que et defalleixi l'energia
amb aquests pensaments, fills d'un cervell malalt?
Vés a buscar aigua i esbandeix-te
aquest brut testimoni de les mans.
Per què m'has dut aquí les dagues?
Han de tornar al seu lloc. Porta-les-hi,
i embruta amb sang els dos criats que dormen.

TH.—No, no ho vull veure més. Em fa basarda
pensar què he fet. I no ho puc tornar a veure.

MACBETH.—Home de feble voluntat! Dóna'm aquestes dagues.
Tant els que dormen com els morts, no són
sinó pintures. Són els ulls dels nens
que tenen por de la pintura del dimoni.
Si encara sagna, tenyiré de sang
les cares dels criats, perquè semblin culpables.^[41]

Surt. Truquen des de dintre.

TH.—D'on vénen aquests trucs? Què em passa,
que tot soroll m'espanta? Quines mans són, aquestes?
Ah, m'arrenquen els ulls!
Podrà tot l'oceà del gran Neptú
netejar-me la sang d'aquestes mans?
No, al contrari: aquestes mans
enrogiran els multitudinaris mars,
i faran de les seves aigües verdes
un tot vermell.

Torna a entrar Lady Macbeth.

MACBETH.—Ja tinc les mans
del color de les teves; però sento vergonya
de tenir el cor tan pà·lid com el teu.

Truquen.

Sento que truquen al portal del sud.
Anem a retirar-nos a la cambra.
Una miqueta d'aigua ens rentarà d'això.
Que fàcil que ens ha estat! És la teva fermesa
la que t'ha abandonat.

Tornen a trucar.

Escolta! Tornen a trucar.
Va, posa't la camisa de dormir,
no fos cas que, si haguéssim de sortir,
veiessin que hem estat desperts.
No et deixis dur per tristos pensaments.
TH.—Si he de saber què he fet, és molt millor
que ja no pensi més en qui vaig ser.

Truquen.

Desperta Duncan amb aquest soroll!
M'agradaria que ho poguessis fer!

Surten.

ESCENA III

Inverness: el castell de Macbeth.

Truquen a la porta. Entra un porter.

ⲗ.—D'això sí que se'n diu trucar! Si jo fos el porter de l'infern, no donaria l'abast a fer girar la clau.

Tornen a trucar.

Truqueu, truqueu, truqueu! Qui hi ha, en nom de Beelzebub? Aquest és un pagès que es va penjar per culpa d'una collita massa grossa.^[42] Afanya't a entrar i porta bons mocadors, perquè aquí se sua molt.

Tornen a trucar.

Truqueu, truqueu! Qui hi ha, en nom de tots els altres dimonis? A fe que aquí tenim un jesuïta^[43] que entabana a base d'anar garlant, capaç de jurar per qualsevol platet de la balança en contra de l'altre platet, que en nom de Déu va fer tota mena de traïdories; però no va poder entabonar el cel amb la seva garla. Au, vine, jesuïta!

Tornen a trucar.

Qui hi ha? A fe que es tracta d'un sastre anglès que ha vingut aquí per haver robat unes calces franceses. Entra, sastre, que aquí sí que podràs escalfar la planxa!^[44]

Tornen a trucar.

Truqueu, truqueu! Ni un moment de repòs. Qui ets tu? Però aquesta casa és massa freda per ser l'infern. No vull ser més el porter del dimoni. M'imaginava que deixava entrar gent de tota mena d'oficis que, per camins de roses, anaven a parar al foc etern.

Tornen a trucar.

Ja va, ja va!

Obre el portal.

Si us plau, no us oblideu d'aquest porter.

Entren Macduff i Lennox.

FF.—Tan tard te n'has anat al llit, amic, que t'hagis de llevar tan tard?

Λ.—A fe, senyor, que vam estar mamant fins al segon cant del gall. I la beguda, senyor, és una gran provocadora de tres coses.

FF.—Quines són les tres coses que provoca la beguda?

Λ.—Redéu, senyor! Nassos vermells, son i orina. I pel que fa a la luxúria, la provoca i la desprovoca: provoca el desig, però se n'endú l'execució de l'acte. Per això es pot dir que beure massa és un engany per la luxúria. L'excita i la fa malbé; la posa en marxa i la fa frenar; la fa aixecar i la fa jeure. En resum: la porta a somiar enganys i, quan la té enganyada, l'abandona.

FF.—Em sembla que a tu sí que et va enganxar, ahir a la nit.

Λ.—Sí que ho va fer, senyor, començant per la gola. Però em vaig venjar d'aquesta agafada. I com que em penso que jo era més fort, tot i que em va agafar un moment per l'entreuix, la vaig fotre fora amb un sacseig.^[45]

FF.—Ja s'ha alçat el teu amo?

Entra Macbeth.

Els nostres trucs l'han despertat. Aquí el tenim.

Λ.—Noble senyor, bon dia.

TH.—Molt bon dia a tots dos.

FF.—I el rei? S'ha despertat, senyor?

TH.—Encara no.

FF.—Em va manar que el cridés aviat, i de poc que, dormint, no em passa l'hora.

TH.—Ja t’hi acompanyaré.

FF.—Ja sé que et representa un destorb agradable, però no deixa de ser una molèstia.

TH.—La feina que ens agrada ens cura dels destorbs. És aquesta, la porta.

FF.—M’atreveixo a trucar perquè és la feina que m’ha estat manada.

Surt Macduff.

x.—Marxarà avui, el rei?

TH.—Bé en tenia el propòsit.

x.—Quina nit més dolenta! Quan dormíem, el vent s’ha endut les xemeneies. Diuen que s’han sentit laments a l’aire, estranys xisclets de mort, i profecies amb terribles accents de revoltes civils, i fets confusos succeïts fa poc per fer aquest temps encara més penós; l’ocell de les tenebres ha cridat tota la nit.^[46] Hi havia algú que deia que la terra tremolava de febre.

TH.—Ha estat una nit dura.

x.—No en puc recordar cap per comparar-la-hi.

Torna a entrar Macduff.

FF.—Horror, horror, horror! Ni la llengua ni el cor no tenen noms per poder-te concebre.

TH i LENNOX.—Què ha passat?

FF.—Ara la destrucció ja ha fet la seva obra mestra. El més sacríleg dels assassinats ens ha esberlat el temple de l’ungit del Senyor, i n’ha robat la vida.

TH.—Què dius? La vida?

X.—Vols dir la de Sa Majestat?

FF.—Entreu a dintre de l'habitació,
destruiu-vos l'esguard amb la nova Gorgona.^[47]
No em demaneu que us parli; contempleu
i aleshores ja parlareu vosaltres.

Surten Macbeth i Lennox.

Desperteu, desperteu! Toqueu l'alarma.
Assassinat, traïció! Donalbain, Banquo
i Malcolm, desperteu! Traieu-vos del damunt
aquest son flux, gentil imatge de la mort
i mireu la mateixa mort. Amunt, amunt! Mireu
la imatge del judici! Malcolm, Banquo!
Alceu-vos com si ho féssiu de la tomba,
camineu com si fóssiu esperits
per mirar aquest horror! Toqueu l'alarma!

*Sona l'alarma.
Entra Lady Macbeth.*

MACBETH.—Què passa, que amb aquesta trompeta esgarrifosa
desperteu els dorments d'aquesta casa?
Parleu, parleu!

FF.—Gentil senyora,
no us convé d'escoltar tot el que us pugui dir!
Repetir-ho a l'orella d'una dona
seria com assassinar-la.

Entra Banquo.

Ah, Banquo, Banquo!
El nostre rei ha estat assassinat!

MACBETH.—Ah, Déu, quina desgràcia! I com? A casa nostra?

O.—Qualsevol lloc hauria estat cruel.
Estimat Duff, t'ho prego: desmenteix-te,
i digues que no és cert!

*Tornen a entrar Macbeth,
Lennox i Ross.*

TH.—Si m'hagués mort una hora abans que això passés,
la meua vida hauria estat feliç,
perquè, a partir d'aquest moment, ja no hi ha res
que tingui cap valor a la vida dels homes.
Tot és banal; han mort la fama i els favors,
el licor de la vida s'ha escolat,
i sota aquesta volta no queda sinó escòria.

Entren Malcolm i Donalbain.

BAIN.—Quina desgràcia ha passat?

TH.—La vostra,
però vosaltres no ho sabeu. La font,
el cap, l'origen de la vostra sang
s'acaba d'estroncar.

FF.—El vostre il·lustre pare ha estat assassinat.

LM.—Ah! Qui ho ha fet?

X.—Segons sembla, ho han fet els de la seva cambra.
Tenien sang a les mans i a la cara,
i a les dagues també. Les hem trobat desembeinades
sobre els coixins. Estaven trastornats,
tenien la mirada trasbalsada.
No se'ls podia confiar cap vida humana.

TH.—Ah, em penedeixo de la meua fúria
i d'haver-los matat.

FF.—Però, per què ho has fet?

TH.—Qui pot ser a la vegada assenyat, atordit,
temperat, furiós, lleial i imparcial?
Ningú. La rauxa de l'afecte violent
ha guanyat la raó, que és més pausada.
Duncan era aquí a terra, la seva pell de plata
estava engalanada amb la seva sang d'or,
i les seves ferides eren bretxes obertes
a la natura perquè la ruïna
hi fes la seva entrada destructora.
I allí hi havia els assassins,
banyats en els colors del seu ofici,
i els seus punyals insolentment vestits
amb coàguls de sang. Qui, que tingués un cor
per estimar, s'hauria refrenat,
si en aquest cor hi habités el coratge
de mostrar el seu afecte?

MACBETH.—Ajudeu-me a sortir d'aquí!

FF.—Cuideu-vos-en.

LM [*Apart a Donalbain*].—Per què frenem la llengua,
si tenim més motius que tots els altres
per expressar la pena?

BAIN [*Apart a Malcolm*].—Què podem dir, aquí,
on el destí, amagat en un forat qualsevol,^[48]
de cop ens pots saltar al damunt per agafar-nos?
Marxem, les nostres llàgrimes
no estan a punt encara.

LM [*Apart a Donalbain*].—Ni el nostre gran dolor
a punt per caminar.

O.—Mireu Lady Macbeth!^[49]

S'enduen Lady Macbeth.

Quan hàgim abrigat els nostres fràgils cossos,
que tremolen de fred, ens trobarem
per esbrinar les causes d'aquest fet tan sanguinari,
per saber-ne més coses. Els dubtes i els temors

ens tenen trastornats. Jo em posaré
en mans de Déu. Des d'allà lluitaré
contra els designis amagats de la traïció.

FF.—I jo també.

—I tots.

TH.—Doncs vestim-nos de pressa,^[50]
i reunim-nos a la sala.

—D'acord!

Surten tots, menys Malcolm i Donalbain.

LM.—Què faràs, tu? Val més que no hi anem, amb ells.
Mostrar una pena no sentida és un deure molt fàcil
per l'home enganyador. Jo me'n vaig a Anglaterra.

BAIN.—Doncs jo, a Irlanda. Separats, podrem tenir
la sort més a favor. On ara som,
hi ha dagues amagades al somriure dels homes,
i com més pròxims a la nostra sang,
més sanguinaris.^[51]

LM.—I la fletxa assassina
que han disparat corre encara per l'aire.^[52]
Hem d'evitar que ens caigui a sobre, si volem
estar segurs. Als cavalls, doncs;
no perdem temps en comiats. Marxem de pressa:
podem considerar que està justificat
fugir quan ja no queda pietat.

Surten.

ESCENA IV

Inverness: a l'exterior del castell de Macbeth.

Entren Ross i un vell.

–Porto al damunt records de setanta anys;
durant tot aquest temps he pogut veure
hores estranyes i terribles, però aquesta nit aspra
redueix al no-res tot el que he conegut.

–Ah, bon home, ja veus com aquest cel,
torbat pels fets dels homes, amenaça
aquesta escena ensangonada. Pel rellotge,
podem dir que és de dia i, tanmateix,
la foscor tapa el fanal viatger.
És el domini de la nit, o el torbament del dia,
que fa que les tenebres colguin el rostre de la terra
quan, de fet, la llum viva l'hauria de besar?

–Va contra la naturalesa, igual que el crim
que s'ha comès. L'altre dia, un falcó
que s'havia enlairat fins al seu punt més alt
va ser caçat i mort per un mussol.

–Doncs els cavalls de Duncan (un fet estrany, pro cert),
bells i lleugers, els millors de la raça,
es van tornar salvatges, van esbotzar els estables
i van fugir, rebels a tota obediència,
com si volguessin fer la guerra als homes.

–Diu que es van entredevorar.

–Sí que ho van fer,
davant mateix dels meus ulls astorats,
que ho estaven mirant.

Entra Macduff.

Aquí tenim el bon Macduff.

Com va per ara el món, amic?

FF.—Com! Que no ho veus?

—Se sap qui va cometre aquest crim sanguinari?

FF.—Aquells que Macbeth va matar.

—Ah, quin dia!

I quin profit pensaven treure'n?

FF.—Va ser un suborn.

Malcolm i Donalbain, els fills del rei,
han desaparegut, cosa que fa
sospitar d'ells.

—Sempre contra natura!

Ah, pròdiga ambició, que així devores
l'aliment de la vida. Així, doncs, és probable
que la corona sigui de Macbeth.

FF.—Sí, ja ha estat proclamat. Serà investit a Scone.

—I el cos de Duncan?

FF.—L'han dut a Colmekill,
a la tomba sagrada dels seus avantpassats
i guardiana dels seus ossos.

—Tu, hi aniràs, a Scone?

FF.—No, cosí. Vaig a Fife.^[53]

—Doncs bé, jo sí que hi vull anar.

FF.—Doncs bé...^[54] que hi puguis veure
que tot ho fan com cal. Adéu... I tant de bo
no hàgim de dir que els vestits vells
eren millors que els nous.^[55]

—Adéu-siau, bon home!

—Que Déu sigui amb vosaltres i amb aquells
que fan del mal un bé i, de l'enemic,
en saben fer un amic.

Surten.

ACTE III

ESCENA I

Forres: el palau.

Entra Banquo.

O.—Ja ho tens tot: ara ets rei, Cawdor i Glamis,
tal com et van prometre les germanes del Fat,
i em fa por que per obtenir-ho tot
no hagi jugat molt brut. Però també van dir
que no seria per la teva descendència,
sinó que jo seria arrel i pare de molts reis.
I si d'elles en surt més veritat
(tal com en tu, Macbeth, han brillat els seus mots),
per què, si aquestes veritats s'han confirmat en tu,
no pot passar el mateix amb els oracles sobre mi
per donar-me esperances? Però, silenci. Prou!

*Toc de trompetes. Entren Macbeth
com a rei, Lady Macbeth, Lennox,
Ross, cavallers i criats.*

TH.—Aquí tenim l'hoste d'honor.

MACBETH.—I, si l'haguéssim oblidat,
quin buit no trobaríem a la nostra gran festa!
Quina desatenció no hauria estat!

TH [A Banquo].—Aquesta nit farem un gran sopar, senyor,
i hi requereixo la teva presència.

O.—Que Vostra Altesa ordeni. La lleialtat que us tinc
em lliga a vós d'una manera indissoluble.

TH.—Sortiràs a cavall aquesta tarda?

O.—Sí, bon milord.

TH.—Si no, t'hauria demanat l'opinió
(que sempre ha estat assenyada i fecunda)
sobre el Consell d'avui. Ja en parlarem demà.

Aniràs lluny?

O.—Tan lluny, milord, com per omplir les hores entre ara i el sopar. Si el cavall no va ràpid, manllevaré a la fosca una hora o dues.

TH.—No faltis al sopar.

O.—No hi faltaré, milord.

TH.—He sentit dir que els nostres sanguinaris cosins s'han establert a Irlanda i a Anglaterra sense haver confessat el cruel parricidi, i a més a més omplen el cap dels que els escolten amb estranyes històries.^[56] Ja en parlarem demà, que, per afers d'Estat, ens haurem de trobar.

Au, vés a cavalcar. Que et vagi bé i fins al vespre. T'acompanya, Fleance?

O.—Sí, bon milord. I el temps ens cau a sobre.

TH.—Que els cavalls siguin ràpids i segurs, i per això t'encomano als seus lloms.
Adéu!

Surt Banquo.

I ara que cadascú faci el que vulgui fins a les set del vespre. Per poder-vos donar un acolliment més agradable, m'estimo més quedar-me sol fins al sopar. I, mentrestant, que Déu sigui amb vosaltres!

*Surten tots menys
Macbeth i un criat.*

Escolta, tu!

Esperen ordres nostres, aquests homes?

—Sí, milord. Us esperen a la porta del palau.

TH.—Fes-los entrar.

Surt el criat.

Ser rei no vol dir res,
si no hi cap seguretat. La por que tinc de Banquo
està arrelada al fons. La seva reialesa natural
té alguna cosa que és de témer. És molt agosarat,
i el tremp indòmit del seu esperit
li dóna una prudència que li guia el valor
i el fa actuar amb seguretat. No hi ha ningú
que em faci por com ell. Davant d'ell, el meu geni
se sent intimidat, igual que s'hi sentia —diuen—
Marc Antoni davant d'Octavi Cèsar.
Va mig desafiar les germanes del Fat,
el primer cop que em van donar el títol de rei;
va aconseguir que li parlessin, i després,
amb veu de profetesses, se li van adreçar
com a progenitor de reis. Això va ser posar
sobre el meu cap una corona sense fruits,^[57]
i, al puny, un ceptre estèril, perquè em fos arrancat
per la mà d'un intrús, ja que el meu successor
no seria fill meu. Si fos així,
només pels fills de Banquo he embrutat la meva ànima!
Per ells he assassinat el noble Duncan,
i he emplenat de rancúnia el calze de la meva pau
només per ells, i he regalat la meva joia eterna
a l'enemic comú de l'home^[58] per fer-los reis a ells,
a la sement de Banquo! Abans que passi això,
vine, Fat, a combatre; desafia'm
fins al final!^[59] Qui hi ha?

Torna a entrar el criat amb dos assassins.

Espera't a la porta fins que et cridi.

Surt el criat.

No va ser ahir que vam parlar?

Í 1.—Sí, amb la vènia de Vostra Majestat.

TH.—Molt bé. Ja hi heu pensat, en tot el que us vaig dir?
Heu de saber que va ser ell, el que fa un temps
us mantenia marginats, i, encara que vosaltres
estàveu convençuts que era per culpa meva,
n'era ben innocent. A la nostra conversa anterior
ja us ho vaig demostrar: va ser enganyats
i postergats; ja us vaig dir amb quins mitjans
i qui els utilitzava, i tantes altres coses
que fins i tot un ignorant i un pocapena
hauria dit: «En té la culpa Banquo!»

Í 1.—Així ens ho va contar.

TH.—Sí que ho vaig fer. I més. I és aquest, justament,
el tema que ara hem de tractar. Teniu la paciència
tan arrelada a la vostra natura
per fer que tot segueixi igual? Esteu
tan evangelitzats com per resar
pel bé d'aquest bon home i pels seus fills,
quan amb una mà forta us ha dut a la tomba
i convertit per sempre més en uns captaires?^[60]

Í 1.—Som homes, Majestat.

TH.—Sí, figureu com a tals al catàleg,
com llebrers, petaners, bracs,
gànguils, mastins i llops
hi figuren com a gossos. Però una bona llista
distingeix els astuts, els lents, els ràpids,
els que guarden la casa, els caçadors,
segons les qualitats que la naturalesa, pròdiga,
els ha donat, i així tots han rebut
el seu nom específic que s'ajunta
al nom genèric, que és igual per tots.
Això mateix es pot aplicar als homes.
Doncs bé, si en els noms de la llista
en teniu un que no figuri entre els darrers
de tots els homes, ja me'l podeu dir,
i jo us posaré al pit aquella empresa
amb què podreu eliminar el vostre enemic
i quedareu lligats al meu afecte i al meu cor,
perquè, si ell viu, la nostra vida està malalta,
mentre que, si fos mort, recobriria la salut.

í 2.—Jo sóc un home, Majestat,
molt irritat pels cops i pels insults del món,
i no m'importa fer el que sigui per venjar-me'n.

í 1.—I jo un altre, i estic tan abatut
pels desastres i tan aclaparat per la mala fortuna,
que gosaria posar en risc la meva vida,
tant si és per millorar-la com per arruïnar-la.

TH.—Tots dos sabeu que Banquo és el vostre enemic.

LOS ASSASSINS.—És veritat, milord.

TH.—I el meu també. I és un rival tan sanguinari
que a cada instant de la seva existència
llança un cop contra el centre de la meva.
I tot i que podria fer servir el meu poder
a cara descoberta per esborrar-lo de la meva vista,
i abonar-ho amb la meva voluntat,
no ho he de fer, perquè tenim amics comuns
i no vull perdre el seu afecte.
Al contrari: hauré de lamentar que hagi caigut
per més que jo mateix el faci caure.
I per això mateix festejo el vostre ajut
per tapar aquest afer als ulls plebeus.
En tinc motius molt poderosos.

í 2.—Milord, farem
el que ens maneu.

í 1.—Ni que les nostres vides...

TH.—La valentia us brilla als ulls. En menys d'una hora
us diré exactament on heu d'anar. Tindreu informació
respecte al lloc i a l'hora; s'ha de fer aquesta nit
i a una certa distància del palau.
Penseu sempre que jo vull quedar net
de qualsevol sospita. Per no deixar cap traça
ni senyal de la feina, sapigueu
que Fleance, el seu fill, que l'acompanya,
haurà de compartir el destí d'aquest moment boirós,
perquè, per mi, la seva absència
no és pas menys important. Decidiu-vos a soles;
ja ens tornarem a veure.

Í 2.—Ja hi estem decidits, milord.

TH.—Aviat us faré cridar. Quedeu-vos aquí dintre.

Surten els assassins.

Ja està tot. Banquo, si el teu esperit
pren el vol cap al cel, ho farà aquesta nit.

Surt

ESCENA II

Forres: el palau.

Entren Lady Macbeth i un criat.

MACBETH.—Se n'ha anat Banquo del palau?

—Sí, senyora, però tornarà al vespre.

MACBETH.—Vés a dir al rei que espero el seu permís per dir-li unes paraules.

—Així ho faré, senyora.

Surt.

MACBETH.—Sí el desig obtingut no ens satisfà,
no ens queda res, i tot està perdut.
És més segur ser allò que hem destruït
que no pas destruir i no tenir alegria.

Entra Macbeth.

I doncs, senyor! Per què et vols estar sol
i ser company de tristes fantasies,
i tenir tracte amb aquests pensaments
que haurien d'haver mort amb aquells en qui pensen?
Les coses que no tenen cap remei
s'han d'allunyar del pensament.
El que està fet no es pot desfer.

TH.—Hem escapat la serp, però no l'hem matat.
S'amagarà i tornarà a viure com abans,
mentre la nostra pobra malvestat
continua exposada al seu fibló.
Però deixem que el món es desconjunti,
i que pateixin el cel i la terra

abans d'haver de menjar amb ànsia^[61] i dormir
torturat per aquests terribles somnis
que ens neguitegen cada nit. És molt millor
dormir amb els morts, els quals, per guanyar-nos la pau,
hem portat a la pau, que no pas jaure
sobre un encís sense repòs i amb la ment torturada.
Duncan és a la tomba i, després de la febre
convulsa de la vida, ja reposa
sense defícis; i la traïdoria
ja ha dut a terme tot el mal. Ni l'acer, ni el verí,
ni la revolta interna, ni cap exèrcit foraster,
ni no-res, no li poden fer més mal.

MACBETH.—Au, va! Gentil milord,
allisa els plecs d'aquest front corrugat;
sigues alegre i jovial amb tots els hostes.

TH.—Així ho faré, amor meu. I tu fes el mateix, sisplau.
I a Banquo, fes-li forces compliments;
mostra-li preferències amb els ulls i amb la llengua.
Estem en un moment tan insegur,
que hem de rentar l'honor als rierols
de la llagoteria i fer del rostre
la màscara del cor, perquè no es vegi tal com és.

MACBETH.—Deixa't d'aquestes coses.

TH.—Ai, estimada esposa,
tinc l'esperit ple d'escorpins! Ja saps
que Banquo i Fleance viuen.

MACBETH.—Però el contracte d'ells amb la natura
no pot ser etern.^[62]

TH.—Encara hi ha remei: són vulnerables.
Estigue'n, doncs, contenta. Abans que el ratpenat
hagi acabat el seu vol enclaustrat,
i que, a la crida de la negra Hècate,
l'escarabat nascut dels fems, amb un brum abaltit,
faci sentir els badalls de la campana de la nit,
s'haurà acomplert un fet de terrible memòria.

MACBETH.—Quin fet?

TH.—Has de ser-ne innocent, d'això, estimada,

fins que m'ho puguis aplaudir.
Acosta't, nit enfosquidora,
amaga els tendres ulls d'aquest dia penós
i, amb el braç invisible i sangonós,
esquinça i suprimeix aquest gran vincle
que em fa tornar tan pà·lid. La llum s'espesseeix
i el corb ja vola cap al bosc ombrós.
Ja s'abalteix i s'apaivaga la bondat del dia,
mentre els negres ministres de la nit
desperden per saltar sobre la seva presa.
Et quedes astorada per les meves paraules;
pro no t'hauries d'inquietar:
les coses que comencen malament
només es fortifiquen amb el mal.
Vine, sisplau, amb mi.

Surten.

ESCENA III

Forres: les rodalies del palau.

Entren tres assassins.

í 1.—Qui t'ha dit que vinguessis amb nosaltres?

í 3.—Macbeth.

í 2.—No hem de desconfiar: ens duu les ordres de què hem de fer i de quina manera.

í 1.—Doncs queda't amb nosaltres. A ponent, encara hi brillen deixalles del dia.
El viatger reressagat esperona el cavall per arribar a l'hostal a temps, i ja s'acosta l'objecte de la nostra vigilància.

í 3.—Calleu! Sento cavalls.

o [*Des de dintre*].—Ei, porteu-nos més llums!

í 2.—Doncs és ell! Els altres de la llista de convidats ja són dintre el palau.

í 1.—Ha deixat els cavalls.

í 3.—I li falta una milla!
Però fa com els altres, que tenen el costum de caminar fins al palau.

*Entren Banquo i
Fleance amb una torxa.*

í 2.—Un llum, un llum!

í 3.—És ell!

í 1.—Doncs som-hi.

o [*A Fleance*].—Aviat tindrem pluja.

í 1.—Doncs que caigui!

Apunyala Banquo.

o.—Traïció! Corre, de pressa, Fleance! Fuig, fuig, fuig!
T'has de venjar.

A l'assassí.

Ah, miserable!

Mor. Fleance s'escapa.

í 3.—Qui és que ha apagat el llum?

í 1.—No ho havíem de fer?

í 3.—Només n'ha caigut un. El seu fill s'ha escapat.

í 2.—Ens hem perdut la millor part d'aquest negoci.

í 1.—Au, va, marxem i anem a donar part
de la feina que hem fet.

Surten.

ESCENA IV

Forres: el palau.

*Es prepara el banquet. Entren Macbeth,
Lady Macbeth, Ross, Lennox, nobles i seguici.*

TH.—Ja coneixeu els vostres rangs. Seieu,
i sigueu benvinguts, del primer fins a l'últim.

s.—Gràcies, Majestat.

TH.—Voldria ser com un de més entre vosaltres,
i farem com si fos un hoste humil.
La nostra amfitriona, que ocupi el lloc d'honor;
però en el seu moment ja li requeriré
la benvinguda.

MACBETH.—Pronuncia-la tu per tots aquests amics.
A mi, el cor ja m'ho diu, que són molt benvinguts

El primer assassí apareix a la porta.

TH.—Mireu, ja us tornen amb el cor l'agraïment.
Les dues bandes de la taula iguals.
Jo, la cadira del mig. Estigueu ben contents,
perquè ara faré passar la copa.

Apart a l'assassí.

Portes sang a la cara.

í 1.—És la de Banquo, doncs.

TH.—T'està millor a tu per fora que a ell per dintre.
Ja l'heu eliminat?

í 1.—Milord, té el coll tallat.
I ho he fet jo.

TH.—Ets el millor degollador de tots;
però el que ho hagi fet a Fleance, no es queda pas enrere.
Si ho has fet tu, seràs inigualable.

í 1.—Majestat... Fleance s'ha pogut escapar.

TH.—Doncs el neguit em torna. Si no fos per això,
em trobaria bé: dur com el marbre,
inalterable com un roc, ample i en llibertat
com l'aire que ens envolta. Però ara estic tens,
enclaustrat, limitat i encadenat
als dubtes insolents i a tants temors!
I Banquo, què? Està en un lloc segur?

í 1.—Sí, bon milord, segur dins una rasa,
amb vint talls badallant en el seu cap,
i el més petit ja seria mortal.

TH.—Gràcies per això.
Allà jeu la serp grossa; la petita ha fugit
i, a la seva natura, s'hi criarà un verí;
però per ara no té dents. Vés-te'n; demà
ens tornarem a veure per parlar-ne.

Surt l'assassí.

MACBETH.—Majestat,
encara no has brindat. Sembla que els hostes
et paguin el banquet, si no els dius sovint
que tot el que ofereixes ho fas amb alegria.
Si és només per menjar, més val quedar-se a casa.
A fora, s'ha de dir que la salsa millor
ve de la cortesia. Quan no hi és,
els banquets no són res.

TH.—Ah, dolça consellera!
Doncs que el gust acompanyi el bon profit
i la salut a l'un i a l'altre!

x.—No vol seure la Vostra Majestat?

TH.—Ara sota aquest sostre tindríem tot l'honor
d'aquest país, si Banquo hi fos present.

*Entra l'espectre de Banquo
i s'asseu al lloc de Macbeth.*

M'estimaria més renyar-lo per la seva absència que lamentar que hagués sofert cap mal.

—Senyor, la seva absència, posa un blasme a la seva promesa. Voldria Vostra Majestat concedir-nos l'honor de fer-nos companyia?

TH.—La taula ja està plena.

x.—Aquí hi ha un lloc, senyor.

TH.—On?

x.—Aquí, milord.

Macbeth s'adona de l'espectre.

Què us passa, Majestat?

TH.—Qui de vosaltres ha pogut fer això?

s.—El què, milord?

TH [*Apart a l'espectre*].—No me'n pots acusar. I no t'espolsis, davant meu, els cabells bruts de sang!

—Alceu-vos, cavallers! Sa Majestat no es troba bé.

MACBETH.—Seieu, dignes amics. Això li passa molt sovint, al meu senyor. Ho té d'ençà que era petit. Si us plau, quedeu-vos asseguts. Li durarà molt poc. D'aquí a un moment ja es trobarà millor. Si li feu notar gaire, l'ofendreu i se li agreujarà l'accés. Mengeu, no li feu cas.

Apart a Macbeth.

Ets o no ets un home?

TH.—Sí que ho sóc, i un de molt agosarat
que s'atreveix a contemplar la cara
del que faria empal·lidir el dimoni.

MACBETH.—Ah, quines ximpleries!
No són sinó els dibuixos que et fa veure la por,
aquella daga dibuixada a l'aire, que vas dir
que et conduïa fins a Duncan. Ah,
aquests atacs i aquests esveraments,
impostors de la por de veritat,
escauen més al conte d'una dona
a la vora del foc, après de l'àvia.
Quina vergonya! A què ve aquest posat?
Després de tot, no veus res més que un tamboret.

TH.—Sisplau, mira't això. Contempla-ho, mira-ho!
Què me'n dius? Que per què em neguitejo?

A l'espectre.

I tu, parla també o dóna'm un senyal.

Als nobles.

Si els carners i els sepulcres ens retornen
aquells que hem enterrat, no hi haurà cap més tomba
sinó la gola dels voltors.

Surt l'espectre.

MACBETH.—T'ha arrancat la folia els atributs d'un home?

TH.—Tan cert com sóc aquí, que l'acabo de veure.

MACBETH.—Quina vergonya!

TH.—S'ha vessat molta sang abans del nostre temps;
molt abans que hi haguessin lleis humanes
per fer els costums més purs i més gentils.
Sí, i després, també s'han comès crims

massa terribles per poder-los sentir dir.
Hi havia un temps que, quan a un home li treien el cervell,
es moria i ja estava. Avui, però, tots ressusciten
amb vint llagues mortals al cap i ens foragiten
de les nostres cadires. I és més estrany això
que no pas el mateix assassinat.

MACBETH.—Digne baró,
els teus nobles amics et requereixen.

TH.—Me n’havia oblidat...
No us sorprengueu de mi, nobles amics;
tinc una estranya malaltia, que no és res
pels que em coneixen bé. Vinga, amor i salut a tots.
Ara seuré. Doneu-me vi, i ompliu del tot la copa.
Beguem per la felicitat dels que ara som a taula,
i pel nostre amic Banquo, que trobem a faltar.
Tant de bo fos aquí.

Torna a entrar l’espectre.

A la salut
d’ell i la vostra! A la salut de tots!

3.—La nostra obediència i la nostra lleialtat!

TH.—Enrere! Fuig del meu davant. Que la terra t’amagui!
Ja no tens moll als ossos; la teva sang és freda;
ja no et queda mirada en els ulls astorats!

MACBETH.—Nobles senyors, considereu això
com una cosa acostumada. No es tracta de res més,
tot i que enterboleix els plaers del moment.

TH.—Tot el que un home gosi fer, jo també ho goso fer.
Acosta’t, ni que sigui com un ós fer de Rússia;
com un armat rinoceront, com un tigre d’Hircània;^[63]
adopta qualsevol aspecte, menys aquest,
i els músculs, fermes, no em tremolaran més.
O torna a viure, i desafia’m al desert;
si allí em veus tremolar, digues que sóc
una nena petita. Vés-te’n, ombra terrible!

Fora d'aquí, engany inexistent!

Surt l'espectre.

Així. Molt bé.

Ara que se n'ha anat, torno a ser un home.

No us mogueu, per favor.

MACBETH.—Has espatllat la festa i l'alegria amb aquests folls desvaris!

TH.—Poden passar coses així, com passen damunt nostre els núvols de l'estiu, sense sorprendre'ns gens? Em feu dubtar de si sóc jo mateix, veient que sou capaços de contemplar coses així i conservar el vermell de les galtes, quan les meves s'han tornat pàl·lides de por.

—Quines coses, milord?

MACBETH [*Als nobles*].—Si us plau, no digueu res. El seu mal creix i ell empitjora. Les preguntes l'irriten. Bona nit a tothom. No feu cap compliment de protocol, deixeu-nos sols.

x.—Bona nit, i que Sa Majestat es trobi bé aviat.

MACBETH.—Bona nit a tothom i amb el meu millor afecte.

Surten els nobles i el seguici.

TH.—Hi haurà sang; diuen que la sang vol sang. Les pedres s'han mogut i els arbres han parlat; amb els auguris i la comprensió de diversos fenòmens, i amb la veu de les garses, els corbs i les cornelles, s'han pogut descobrir els criminals més amagats. Com va la nit?^[64]

MACBETH.—Equilibrada amb el matí: costa de dir si és de nit o de dia.

TH.—I com és que Macduff
s'ha negat a acceptar la nostra invitació?

MACBETH.—Li has dit que vingúes, senyor?

TH.—Ho he sabut per atzar; però el faré venir.
No n'hi ha cap d'aquests que, a casa seva,
no tingui algun criat al meu servei. Demà ho faré.
I aniré a veure, de matí, les germanes del Fat.
Parlaran més. Ara estic disposat
a conèixer el pitjor i amb els mitjans pitjors.
He de subordinar-ho tot al servei del meu bé.
M'he posat tan a dintre d'aquest riu de sang,
que, si ara m'aturo, em serà més difícil
tornar endarrere que anar a l'altra riba.
Tinc coses molt estranyes dintre el cap
que van cap a les mans. I s'han d'executar
abans d'examinar-les.

MACBETH.—Et falta allò que dóna gust
a totes les naturaleses: el repòs.

TH.—Doncs, a dormir. Els deliris estranys
que m'han vingut tenen la seva causa
en el temor de l'aprenent que necessita
endurir-se amb l'acció.
Actuant, sóc encara massa jove.

Surten.

ESCENA V

Una esplanada. Trons.

*Entren les tres bruixes,
que es troben amb Hècate.*

1.—Què passa, Hècate, fas cara d'enfadada.

3.—No ho he d'estar, insolents, aquesta nit?

Com és, bruixes, que us hàgiu atrevit
a traficar amb Macbeth, temptant la sort,
amb enigmes estranys i afers de mort?

Jo, que governo els vostres encanteris
i ordeixo d'amagat mals i misteris,
n'he d'estar al marge? No hi puc prendre part,
amb la sublimitat de la meva art?

I molt pitjor, perquè el que heu fet ha estat
un treball per a un fill extraviat,
ple de despit i d'ira, que només
busca el propi profit i no res més.

Us haureu d'esmenar. Vinga, marxeu.

Demà, a les coves d'Aqueront,^[65] vindreu
per obtenir millors consells de mi.

Ell hi anirà per saber quin destí
l'està esperant. Prepareu encanteris,
atuells i fetills i vituperis,
i tot allò que us pugui fer profit.

Jo torno a l'aire: em passaré la nit
ordint accions fatals de bruixeria.

I quan vingui el migdia, o molt abans,
hem d'acabar unes feines importants.

Degotant de la lluna hi ha un vapor
molt poderós que dóna un gran vigor;
abans no caigui a terra, el que he de fer
és recollir-lo amb filtres de paper.

I, amb un màgic conjur, faré venir
aparicions que sàpiguen mentir
i que duren Macbeth a la ruïna.

Ja contemplo el destí com l'extermina!
Ell que es riu de la mort, depositarà
les seves esperances més enllà
del seny i la prudència, del temor
i la gràcia de Déu i el seu favor.
No hi ha pitjor enemic per als mortals
que la confiança, mare del trasbals.

*Música i cançons. Des de dintre
canten «Vine i segueix-nos».*^[66]

Des d'un núvol de boira se'm convida:
és el meu esperit petit que em crida
i el que em diu és que hi vagi de seguida.
1.—Vinga, afanyem-nos. Aviat tornarà.

Surten.

ESCENA VI

Forres: el palau.

Entren Lennox i un altre noble.

κ.—El que us he dit, ja ho havíeu pensat,
i ara ho podeu interpretar millor.
Jo crec que tot ha succeït d'una manera
molt estranya. Macbeth va compadir-se
del noble Duncan. Redéu, ja estava mort!
Banquo va allargar massa el seu passeig;
podríem dir, si us sembla bé, que Fleance
el va matar, perquè després es va escapar.
És perillós passejar-se de nit.
I qui pot evitar pensar com és de monstruós
que Donalbain i Malcolm matessin el seu pare?
Maleïda acció, que va entristir Macbeth!
No va ser ell, que, en un moment de pietosa ira,
va estripar aquell parell de delinqüents
presoners de la son i esclaus de la beguda?
No va ser un acte noble? Sí, i també ple de saviesa!
Perquè tot cor humà s'hauria enfurismat
sentint com aquests homes ho negaven.
Per tant us dic que Macbeth ho ha fet tot
amb molta habilitat. I crec que si tingués
tancats amb clau els fills de Duncan (que Déu vulgui
que no els hi tingui mai!), ja veurien aquests
què significa matar un pare. I el mateix dic de Fleance.
Però val més callar, perquè, per parlar massa
i haver faltat al banquet del tirà,
he sentit que Macduff ha caigut en desgràcia.
Senyor, sabeu on s'ha amagat?
—El fill de Duncan,
del qual aquest tirà usurpa els drets
de naixement, viu a la Cort anglesa,
i hi ha estat acollit pel piadós rei Eduard^[67]
amb tant d'afecte, que la malvolença

de la seva fortuna no li rebaixa res
del gran respecte que li tenen. Macduff hi ha anat
per demanar al sant rei que l'ajudi a obtenir
el suport de Northumberland i de l'intrèpid Siward,
perquè amb aquests (i amb l'ajut de l'Altíssim)
puguem tornar a posar aliments a taula
i tenir cada nit un son tranquil,
alliberar de dagues sanguinàries
les nostres festes i banquets, retre homenatges
i rebre honors amb llibertat; de tot això,
en tenim una gran necessitat.
Totes aquestes coses han exasperat tant el rei,
que ja es prepara per la guerra.

x.—I Macbeth, va enviar a buscar Macduff?

—Sí; però aquest va dir rotundament:
«No hi aniré, senyor!», i el sorrut missatger
li va girar l'esquena com si li volgués dir:
«Us pesarà el moment que ara m'obliga
a donar tal resposta».

x.—Això més aviat
el devia advertir d'haver de ser prudent
i guardar les distàncies que el seu seny li aconselli.
Tant de bo que un bon àngel voli cap a Anglaterra
i li doni el missatge abans no vingui cap aquí,
perquè la benedicció del cel
torni a baixar damunt d'aquest país
turmentat sota el pes d'una mà maleïda!

—Que l'acompanyin les meves pregàries!

Surten.

ACTE IV

ESCENA I

Una cova fosca. Al mig, una caldera que bull.

Trons. Entren les tres bruixes.

1.—Ha miolat tres cops el gat tigrat.

2.—Quatre cops l'eriçó s'ha lamentat.

3.—L'harpia crida: «Ja és l'hora, ja és l'hora!»

1.—Remena el perol, remena,
tirem-hi entranyes a dins,
totes plenes de verins.

Tu, gripau, dolent de mena,^[68]
que dorms de dia i de nit i en menys d'un mes aglutines
les més terribles metzines,
fes el brou espesseït.

—Crema, foc, i bull, barreja,
que el perol ja bombolleja!

2.—I ara tu, serpent de riu,
bull aquí de viu en viu.

Ull de llangardaix raspós,
granota, llengua de gos,
agulló de serp i fible
de l'escurçó més terrible;
cua i banyes de cargol,
i ala bruta de mussol,
tot a dins del brou fatal
d'aquest perol infernal.

—Crema foc, i bull, barreja,
que el perol ja bombolleja!

3.—Pell de drac, ullal de llop,
mòmia de bruixa amb xarop,
budells de tauró voraç,
cicuta collida al ras,
fetge de jueu blasfem,

fel de boc, teix que tallem
quan la lluna fa l'eclipsi,
nas de turc, llavis d'egipci,^[69]
dit del fill d'una ramera
que va néixer mort a l'era,
feu aquest brou dens i espès,
i, perquè no hi falti res,
hi afegirem els budells
d'un tigre i els seus cadells.

—Crema, foc, i bull, barreja,
que el perol ja bombolleja!

2.—Refredeu-ho amb sang de gat,
perquè quedi tot quallat.

Entra Hècate.

3.—Ben fet! És un treball per ser lloat.
Vull compensar l'esforç que hi heu posat.
Al voltant del perol cantarem triomfants,
com els elfs i les fades, i ens donarem les mans,
i tot això que bull, ho encisarem amb cants:

Música i cançó: «The black spirits».^[70]

2.—Per la picor que em fa una crosta,
sé que un de molt dolent s'acosta.
Obre't, porta,
que truca una mà morta.

Entra Macbeth.

TH.—Bruixes misterioses i negres de la nit,
què feu?

—Una proesa sense nom.

TH.—Doncs jo us conjuro per la fe que professeu,

vingui d'on vingui, que em doneu una resposta.
Ni que deixéssiu anar els vents perquè lluitessin
contra els temples, encara que el mar escumejant
destrueixi els vaixells i els engoleixi
i ni que els grans de blat, encara verd,
quedessin abatuts, i els arbres esqueixats,
ni que els castells caiguessin sobre el cap dels seus guardes,
i palaus i piràmides inclinessin el front
fins als seus fonaments, i ni que els gèrmens
de la naturalesa es barregessin tots
fins a la nàusea de la destrucció,
doneu-me una resposta al que us demano.

1.—Parla.

2.—Demana.

3.—Et respondrem.

1.—Digues si ho vols sentir de nosaltres mateixes
o bé dels nostres amos.

TH.—Crideu-los. Els vull veure!

1.—Sang de truja que ha menjat
nou garrins i el greix suat,
sang d'un assassí penjat;
va, tireu-ho tot al foc,
i ja pot començar el joc.

—Vine de baix o de dalt,
que et volem veure com cal.

*Trons. Primera aparició:
un cap armat.*

TH.—Digue'm, poder desconegut...

1.—Ja et sap el pensament:
escolta'l i no diguis res. Ja et sent.

IO 1.—Macbeth, Macbeth, Macbeth! Compte amb Macduff!
No et fiïs del baró de Fife; i ara deixeu-me.

Desapareix.

TH.—Siguís qui siguis, et dono les gràcies;
has ben endevinat els meus temors!
Però et vull preguntar...

1.—Ara en ve un altre de més poderós.

*Trons. Segona aparició:
un nen ensangonat.*

IÓ 2.—Macbeth, Macbeth, Macbeth!

TH.—Si tingués tres orelles, et sentiria amb totes tres.

IÓ 2.—Sigués agosarat, sanguinari i cruel;
pren-te rient tot el poder dels homes,
perquè ningú nascut de dona no podrà
vèncer Macbeth!

Desapareix.

TH.—Si és així, doncs, Macduff, ja podràs viure.
Quina por puc tenir de tu? Però, tot i això,
me n'asseguraré dues vegades,
i compliré la paraula del Fat.
No, no viuràs, i així li podré dir
a la por de cor pàl·lid que menteix,
i, malgrat tots els trons, podré dormir.

*Trons. Tercera aparició: un nen coronat
amb un arbre a la mà.*

Què és això que sorgeix semblant a un fill de rei,
i que sobre el seu front d'infant duu la corona,
símbol de reialesa?

—Escolta! No li parlis.

IÓ 3.—Tingues el tremp i l'orgull del lleó,
no facis cas dels que es revoltent i conspiren:
Macbeth no serà mai vençut, llevat de quan
el bosc de Bimam, pel turó de Dunsinane,
vagi a lluitar contra ell.

Desapareix.

TH.—Això no pot passar.

Qui pot enrolar un bosc o manar a un arbre
que es desarreli? Bona profecia!

Morts rebels,^[71] no us alceu

fins que no s'alci el bosc de Birnam

i Macbeth, situat en el seu lloc més alt,

viurà el temps concedit per la naturalesa,

i pagarà el darrer sospir quan sigui l'hora

de la mort natural. Tanmateix el meu cor

batega per saber una cosa sola...

Digueu-me si les vostres arts poden conèixer aquestes coses:

regnarà mai la descendència de Banquo

en el nostre reialme?

—No vulguis saber més.

TH.—Vull que m'ho respongueu. Negueu-me això

i caurà damunt vostre la maledicció eterna!

Feu-m'ho saber. Per què s'enfonsa aquest perol?

Què és tot aquest soroll?

1.—Mostreu-vos.

2.—Mostreu-vos.

3.—Mostreu-vos.

—Mostreu-vos als seus ulls, trenqueu-li el cor,
com a ombres que sou, veniu i desapareixeu!

*S'apareixen vuit reis amb Banquo al final,
que té un mirall a les mans.*

TH.—T'assembles massa a l'esperit de Banquo. Marxa!
La corona que portes em crema les pupil·les.
I la teva aparença, i tu, l'altre front coronat!
T'assembles al primer. I aquest tercer
és igual que el d'abans. Bruixes perverses!
Per què em mostreu això? Encara un altre?
Ah, que em saltin els ulls. Ha de durar
fins a la fi del món aquest llinatge?
Encara un altre? Amb aquest ja són set!
No vull veure res més. Ara apareix el que fa vuit:
porta un mirall que encara me'n fa veure més.
Alguns porten corones dobles i ceptres triplicats.
Quina horrible visió! Ja veig que és veritat:
Banquo em somriu amb els cabells ensangonats,
i els assenyala com a descendents.

La visió desapareix.

Què? Serà així?

1.—Sí, serà així; però, per què
Macbeth se'ns queda sense alè?
Veni, germanes, que l'hem d'alegrar
mostrant-li allò que és de més bon mirar.
Mentre vosaltres anireu ballant,
jo vull encisar l'aire amb un encant.
I així el gran rei ja podrà dir, content,
que el nostre cor li és obedient.

Música. Les bruixes ballen i desapareixen.

TH.—On són? On han anat? Que aquesta hora funesta
sigui per sempre maleïda al calendari.
Ei, els de fora, entreu!

Entra Lennox.

κ.—Què voleu, Majestat?

TH.—Heu vist les germanes del Fat?

κ.—No, milord.

TH.—No han passat per davant vostre?

κ.—No, de veres, milord.

TH.—Doncs que s'infectin
els aires on cavalquen i siguin maleïts
tots aquells que hi confien. He sentit
el galop d'un cavall. Qui era que passava?

κ.—Dos o tres cavallers, milord, amb la notícia
que Macduff ha fugit cap a Anglaterra.

TH.—Que ha fugit a Anglaterra?

κ.—Sí, milord.

TH [*Apart*].—Temps, m'impedeixes les intencions terribles.
Els efímers propòsits no es poden aconseguir
si no hi ha cap acció que els acompanyi.
Des d'ara els primogènits del meu cor
seran els primogènits de la meua mà.
Fins i tot ara, perquè els pensaments
es coronin amb actes, farem el que pensem:
atacaré per sorpresa el castell de Macduff,
posaré setge a Fife, passaré per l'espasa
la seva dona i els seus fills i tots
els malaventurats del seu llinatge.
Res de fatxendejar com un beneït;
i ho faré abans que es refredi el propòsit.
Prou d'aparicions!

Alt.

On són els cavallers?

Au, vinga, porta'm allà on siguin.

Surten.

ESCENA II

Fife: el castell de Macduff.

Entren Lady Macduff, el seu fill i Ross.

MACDUFF.—Quina raó l'ha fet marxar del seu país?

—Has de tenir paciència.

MACDUFF.—Ell no n'ha pas tingut. La seva fuga ha estat pura follia, i, quan no són els actes que ens fan ser deslleials, ens ho fan ser els temors.

—Han estat els temors o la prudència?

Això encara no ho saps.

MACDUFF.—La prudència!

Deixar la seva dona i els seus fills,
la seva casa i els seus títols en el lloc d'on fuig?
Això vol dir que no ens estima, que no té
sentiments naturals. Fins i tot la petgeta,
un ocell ben menut, lluita contra el mussol
quan té els petits al niu. Sempre hi ha por,
i no amor ni prudència, quan fugir
va contra la raó.

—Calma't, cosina;

el teu marit és noble, assenyat i prudent.
Ell sap més que nosaltres quines són
les malalties d'aquest temps. No dic res més;
però són temps cruels quan se'ns diu deslleials
i ni tan sols nosaltres no ho sabem,
o quan interpretem tots els rumors
per la por que tenim, sense saber de què,
i flotem sobre un mar tempestuós i violent
i anem d'un lloc a l'altre sense moure'ns.
Et dic adéu, però no trigaré a tornar.
Les coses, en el seu moment pitjor,
o bé s'acaben o empitjoren més.
Estimat nebodet, que Déu et beneeixi.

MACDUFF.—Ell té un pare i, no obstant, és com si no el tingués.

-Sóc un beneit; si em quedo més,
m'emocionaré massa i et faria estar trista.
Me'n vaig, adéu!

Surt.

MACDUFF.—Noi, el teu pare és mort.
Què faràs ara? Com viuràs?

-Com els ocells, mare.

MACDUFF.—Menjaràs cucs i mosques?

-Vull dir que menjaré el que trobi. Ells també ho fan.

MACDUFF.—Pobre ocellet! No tens por de les xarxes,
del vesc, de les ballestes, de les trampes?

-Per què n'hauria de tenir? Als ocells pobres,
mai no els paren cap trampa. I per més que ho digueu,
el meu pare no ha mort.

MACDUFF.—Sí que ha mort. Què faràs sense un pare?

-I vós, com ho fareu sense marit?

MACDUFF.—És molt fàcil:
me'n puc anar al mercat i comprar-me'n uns quants.

-Doncs així els compraríeu per tornar-los a vendre.

MACDUFF.—Parles amb tot l'enginy que tens.
I a fe, que pels teus anys, no en tens pas poc.

-Era un traïdor, el pare?

MACDUFF.—Sí que ho era.

-Un traïdor?

MACDUFF.—Sí, un que jura i menteix.

-Són traïdors els que fan això?

MACDUFF.—Tots els que fan això són uns traïdors,
i han de morir penjats.

-Han de morir penjats
tots els que juren i menteixen?

MACDUFF.—Tots.

-I qui els penja?

MACDUFF.—Doncs els homes honrats.

-Així, doncs, els que juren i menteixen són uns beneits, perquè no s'adonen que són tants com per guanyar els homes honrats i penjar-los a ells.

MACDUFF.—Pobre menut. Que Déu t'ajudi; però, com ho faràs per trobar un altre pare?

-Si estigués mort, el plorariu, i, si no el ploréssiu, seria un senyal claríssim que aviat tindria un pare nou.

MACDUFF.—Pobre xerraire! Quina manera de parlar!

Entra un missatger.

GER.—Que Déu us beneeixi, bella dama!

No em coneixeu, però jo sé quin és
el vostre rang. Temo que hi ha un perill
que se us acosta. Si accepteu el consell
d'un simple súbdit, que no us trobin aquí.

Preneu els vostres fills i aneu-vos-en de pressa.

Ja sé que sóc brutal espantant-vos així;

però exposar-vos al pitjor fóra una crueltat
que ja està massa a prop de la vostra persona.

Que el cel us protegeixi! No em puc quedar més temps.

Surt.

MACDUFF.—On puc fugir? No he fet cap mal.

Però ara ja recordo que en el món terrenal
fer mal sovint és molt lloable, i, a vegades,
fer el bé no és més que una follia perillosa.

Pobra de mi, per què em defenso, doncs,
dient-me que no he fet cap mal?

Entren els assassins.

Què són aquestes cares?

Í 1.—On teniu el marit?

MACDUFF.—Espero no tenir-lo a cap lloc tan profà com perquè algú com tu pugui trobar-lo.

Í 1.—És un traïdor!

-Vil canalla pelut, això no és veritat!

Í 1.—Què dius tu, poca cosa? Cadell de traïdor!

L'apunyala.

-Mare, m'ha apunyalat! Correu, fugiu, si us plau!

Lady Macduff s'escapa cridant: «Assassins!».

Els assassins surten darrere seu perseguint-la.

ESCENA III

Anglaterra: davant del palau del rei Eduard.

Entren Malcolm i Macduff.

◌LM.—Anem a un lloc ombriu i solitari
per buidar el plor de la nostra tristesa.

◌FF.—És millor que empunyem les espases mortíferes
i, amb el coratge d'homes de debò,
anem a defensar la pàtria enderrocada.
Cada matí se senten gemecs de noves vídues,
plors de nous orfes, i noves amargures
arriben fins al rostre del cel, i el cel ressona
com si sentís tots els dolors d'Escòcia,
i udola les mateixes paraules de dolor.

◌LM.—Tot el que sento, ho ploraré;
tot el que sé, ho sento en l'ànima;
i a tot allò que pugui, quan els temps
em siguin favorables, hi posaré remei.
El que heu dit, és possible que sigui veritat.
Aquest tirà, que té un nom que és capaç
de llagar-nos la llengua, passava per honrat;
vós l'estimàveu, però ell no us ha tocat, encara.
I, com que jo sóc jove, penso que, fent-me mal,
us seria molt fàcil de guanyar els seus favors,
perquè sacrificar un pobre xaiet,
desvalgut i innocent, per aplacar la còlera
d'un déu, podria ser oportú.

◌FF.—Jo no sóc cap traïdor.

◌LM.—Pro Macbeth, sí. I fins i tot una naturalesa
que és bona i virtuosa es pot vinclar
davant l'ordre d'un rei. Pro perdoneu-me.
El que sou no em farà pas canviar de pensament.
Els àngels són encara molt brillants,
tot i que el més brillant de tots caigués.
Ni que la sordidesa aparegués

amb rostre de virtut, la mateixa virtut
no deixaria pas de ser virtut.

FF.—Ja no em queda esperança.

LM.—És potser per això que m'assalten els dubtes.^[72]

Per què heu deixat desprotegits
la vostra esposa i fill, aquests grans atractius,
aquests llaços d'amor, sense acomiadar-vos-en?
Si us plau, no permeteu que les meves sospites
siguin per vós un deshonor. Per mi
no són sinó seguretats. Vós podeu ser molt just,
pensi el que pensi jo.

FF.—Ah, pobra pàtria,
ja pots anar sagnant! I tu, gran tirania,
ja pots consolidar els teus fonaments!
La virtut ja no gosa refrenar-te.
Endavant amb els greuges. Vós teniu el títol
reconegut. Adéu-siau, milord. Jo no seria
el traïdor que ara sospiteu que sóc,
ni per tota la terra que està en mans del tirà,
amb la riquesa d'Orient inclosa.

LM.—No us ofengueu, no parlo perquè tingui por de vós.
Crec que la nostra terra s'enfonsa sota el jou;
i plora i sagna, i cada dia s'hi afegeix
un nou cop de punyal a les seves ferides.
Penso també que es trobarien braços
per lluitar a favor meu. El noble rei anglès
me n'ha ofert a milers. Amb tot, quan posi el peu
sobre el cap del tirà, o li clavi l'espasa,
el meu pobre país tindrà molts més destrets
que abans; sofrirà més i de maneres més diverses
a mans del que vindrà després.

FF.—Qui serà, aquest?

LM.—Em refereixo a mi mateix, on hi ha arrelades
tantes menes de vicis, que, quan s'obrin,
faran semblar la negror de Macbeth
més blanca que la neu. I el pobre Estat
el considerarà com un xaiet, quan el compari
amb la meva maldat desmesurada.

FF.—Ni entre tots els exèrcits dels terribles inferns no es pot trobar un dimoni més condemnat de mals que superi Macbeth.

LM.—Ja sé que és sanguinari, avar, luxuriós, fals, mentider, maliciós, violent, tacat de tots els vicis que tenen nom. Però la meva voluptat és un pou sense fons: les vostres dones, filles, dames i donzelles no podrien mai sadollar la cisterna de la meva luxúria, i el meu desig esfondraria els murs de tota continença que es posés contra la meva voluntat. Millor Macbeth, que un rei així.

FF.—La intemperància sense límits és una tirania de la naturalesa. Ha estat la causa del buidat prematur de més d'un tron feliç i del crepuscle de més d'un rei. Però no tingueu por de fer-vos càrrec del que és vostre: no us costarà de satisfer secretament tots els desitjos i aparentar ser fred, perquè la gent és fàcil d'enganyar. No falten dames complaents; en vós, no hi pot haver un voltor que estigui disposat a devorar-ne tantes com les que, de bon grat, es lliuren al poder quan saben que hi està inclinat.

LM.—A més a més d'això, al meu caràcter corrumput s'hi afegeix l'avarícia insadollable i, si fos rei, suprimiria els nobles per quedar-me amb les terres, i voldria les joies d'un i la casa d'un altre, i aquest tenir més coses seria com la salsa que fa venir més gana, i posaria plets injustos contra els bons i els lleials, i els anorrearia per tenir més riqueses.

FF.—Aquesta mena d'avarícia es fica més endins i creix amb una arrel més perniciosa que la de la luxúria,

que dura com l'estiu i ha estat l'espasa
dels nostres reis assassinats. Però no tingueu por:
Escòcia és pròdiga en recursos i només
amb tot allò que és vostre en tindreu prou,
i les vostres virtuts ja equilibren això.

LM.—No en tinc ni una. Les virtuts que adornen
la reialesa, com són la justícia,
la veritat, la temperància, la fermesa,
la generositat i la perseverança,
la humilitat i la misericòrdia,
la pietat, la paciència, el coratge,
la fortalesa... No, no en tinc ni una!
Però no em falta cap varietat
de tots els vicis, que sé practicar
de les maneres més diverses.
No! Si tingués el poder, vessaria
la llet de la concòrdia dins el mateix infern,
duria a la ruïna la pau universal,
destruiria la unitat d'aquesta terra.

FF.—Ai, Escòcia, Escòcia!

LM.—Si un home així creieu que és digne
de governar, digueu-m'ho. Sóc tal com us he dit.

FF.—Digne de governar! No, ni de viure!
Ah, país miserable!
Amb un tirà de ceptre sanguinari,
quan tornaràs a veure els dies saludables
si la legítima nissaga del teu tron
s'acusa a si mateixa, es maleeix
i blasfema del seu mateix origen?
El vostre noble pare va ser el més sant dels reis,
la reina que us va donar a llum va estar més temps
sobre els genolls que no pas sobre els peus,
i va ser tan devota que va viure tots els dies
com si hagués de morir. Adéu-siau!
Els mals que vós representeu m'han desterrat d'Escòcia.
Ah, cor meu, ara sí que no ens queda esperança.

LM.—Macduff, aquesta noble passió que demostreu,
filla de l'honradesa, ha esborrat les malignes
sospites del meu cor, i ha reconciliat

la vostra lleialtat i el vostre honor
amb els meus pensaments. Amb molts ardits així,
el diabòlic Macbeth ha intentat
de fer-me caure al seu poder, i només la prudència
em frena la credulitat. Però que el Déu del cel
intercedeixi entre nosaltres dos,
perquè des d'ara em poso sota la vostra guia;
em retracto de totes les acusacions
que m'he fet. Vull negar totes les taques
i els defectes amb què m'he presentat:
no tenen res a veure amb la meva natura.
No he conegut cap dona encara; de perjur,
no ho he estat mai, ni mai he desitjat allò
que no em pertany, mai no he trencat la meva fe,
no trairia mai ni el diable lliurant-lo a un seu company,
i em plau la veritat més que la vida.
La primera vegada que he parlat falsament
ha estat ara mateix, en contra meu.
El que jo sóc de veres està a les vostres ordres
i a les del meu pobre país, contra el qual, en efecte,
el vell Siward, abans d'arribar vós,
ja havia preparat deu mil guerrers entre els millors.
Ara hi podem anar plegats, i que la sort i l'èxit
igualin la justícia d'aquesta nostra causa.
Per què cal·leu?

FF.—Perquè se'm fa difícil
de reconciliar coses tan agradables
i tan desagradables.

Entra un metge.

LM.—Bé, doncs, ja en parlarem...

Al metge.

Si us plau, sortirà el rei?

.—Sí, senyor. Hi ha una colla d'infeliços

que esperen que ell els curi. Els seus mals són tan grans
que es resisteixen als esforços de la medicina;
però amb un sol contacte, de tanta santedat
com el cel ha volgut posar a les seves mans,
de seguida es guareixen.

LM.—Moltes gràcies, doctor.

Surt el metge.

FF.—De quins mals parla?

LM.—De l'escròfula.^[73]

Aquest rei bondadós la sap guarir miraculosament;
i jo, d'ençà que sóc aquí, a Anglaterra,
li ho he vist fer sovint. Com s'ho fa perquè el cel
hi intervingui, només ho sap ell sol;
però el fet és que arriba gent malalta,
inflada i ulcerosa, que fa pena de veure,
que és la desesperació dels metges,
i ell els guareix posant-los una medalla d'or al coll,
i després resa. Tothom diu que deixarà
el poder de guarir a tots aquells
que el vagin succeint al tron. A més a més
d'aquesta insòlita virtut, té el do de profecia.
Aquestes i altres benediccions
que adornen el seu tron, fan que tothom
parli d'ell com un home ple de gràcia.

Entra Ross.

FF.—Mireu, que no veieu qui ve?

LM.—És un compatriota; però no el reconec.

FF.—Amable i estimat cosí. Molt benvingut!

LM.—Ara sí que el conec. Bon Déu, suprimiu aviat
tot allò que ens obliga a sospitar dels altres.

-Així sigui, senyor!

FF.—I Escòcia?

Encara està tal com la vaig deixar?

—Pobra pàtria, espantada de veure's tal com és!

Ja ni podem anomenar-la mare,
sinó tomba; només veiem somriure
els que no saben res, els ignorants.
Sospirs, laments, gemecs fereixen l'aire
i ningú no en fa cas; el dolor violent
no és més que un sentiment de cada dia;
i ningú no pregunta per qui toquen a mort,
i la vida dels bons s'acaba abans
de marcir-se les flors que porten al barret,
perquè moren abans d'estar malalts.

FF.—Un relat molt ben dit i massa cert!

LM.—Quina ha estat l'última desgràcia?

—La que només té una hora ja és tan vella
que tothom xiularia a qui gosés contar-la;
cada minut en fa néixer de noves.

FF.—I com està la meva dona?

—Doncs... Bé.

FF.—I els fills?

—També.

FF.—No ha atemptat el tirà contra la seva pau?

—No. Quan els he deixat tenien molta pau.

FF.—Va, no siguis avar amb les paraules.
Com van les coses?

—Quan venia,
per dur-vos unes noves tan pesants,
es deia que molts homes honorables
se n'havien anat al camp. M'ho va corroborar
el fet de veure amb els meus propis ulls
les forces del tirà. Ja ha arribat l'hora de l'ajuda.
Els vostres ulls, a Escòcia, crearien soldats,
i fins i tot les nostres dones lluitarien
per lliurar-se d'un sofriment tan gran.

LM.—Que sigui el seu consol saber que hi anirem.

El noble rei anglès ens ofereix
el bon Siward amb més de deu mil homes.
En tot el món cristià no es pot trobar
un soldat més expert.

—Tant de bo jo pogués
correspondre-us donant-vos un consol així.
Però jo tinc paraules que hauria d'udolar
pels aires del desert on cap orella no les pogués sentir.

FF.—I de què es tracta, doncs?

Està en joc la causa del país,
o només concerneixen el dolor d'un cor?

—No hi ha cap home honest que no se senti involucrat
en aquest sofriment, però la major part
només et concerneix a tu.

FF.—Doncs si és així,
no m'ho pots amagar. Digue-m'ho ara mateix!

—Que les teves orelles no menyspreïn
per sempre més la meva llengua, que les carregarà
amb el so més pesant que mai hagin sentit.

FF.—Ja ho endevino!

—Han assaltat el teu castell,
salvatgement han massacrat la teva dona
i els teus fills. I si t'expliqués el com,
fóra afegir la teva mort a la matança
d'aquelles pobres criatures.

LM.—Déu del cel!

Vinga, amic, no t'amaguis els ulls amb el barret:^[74]
dóna paraules a la teva pena. El dolor que no parla
infla molt més el cor, i fa que es trenqui.

FF.—També els meus fills?

—Dona, fills i criats,
tots els que hi van trobar.

FF.—I jo tan lluny d'allà!
I també van matar la meva dona?

—Ja t'ho he dit.

LM.—Consola't. Convertim en medecina la nostra gran venjança, per guarir aquest dolor mortal.

FF.—Ell no té fills! Tots els meus fills? Has dit tots els meus fills? Voltor infernal! Tots els meus fills? Com pot ser, doncs..., les meves criatures i la mare amb una sola arpada?

LM.—Lluita, doncs, com un home!

FF.—Així ho faré; però també he de sentir pena, com a home que sóc. No puc deixar de recordar que aquestes criatures eren les que estimava més. I el cel va ser-ne testimoni i no hi va intervenir? Ah, Macduff, pecador, han caigut morts per tu! Sóc un malvat! I no pels seus pecats, sinó pels meus, la mort els ha caigut damunt de l'ànima. Que el cel els vulgui concedir el repòs.

LM.—Que això sigui la pedra que t'esmoli l'espasa. Fes que la pena es converteixi en ira; no apaguis el teu cor, inflama'l de venjança.

FF.—Ai, amb els ulls podria fer de dona, i amb els llavis fer d'home coratjós. Però tu, cel gentil, escurça tota espera; fes que, front contra front, pugui encarar-me amb l'enemic d'Escòcia; posa-me'l a l'abast del meu acer i, si s'escapa, que Déu també el perdoni.

LM.—Aquestes sí que són paraules d'home. Anem a veure el rei. Les nostres forces ja estan a punt. Només ens falta prendre comiat. Macbeth ja està madur per caure, i els poders del cel ja han preparat els instruments. Reuneix el coratge que puguis; no hi ha nit llarga que no acabi en dia.

Surten.

ACTE V

ESCENA I

Dunsinane: avantcambra del castell.

Entren un metge i una dama de companyia.

.—He vetllat dues nits amb vós, però no puc veure que això que em dieu sigui veritat. Quan ha estat l'última vegada que ha caminat així?

—D'ençà que el rei és al camp de batalla. L'he vist alçar-se del llit, posar-se la bata, obrir el seu escriptori, agafar-ne un paper, doblegar-lo, escriure-hi, llegir-lo, després segellar-lo i finalment tornar-se'n al llit, i tot això estant completament adormida.

.—És una gran alteració de la naturalesa, això de rebre els beneficis del son i a la vegada fer com si estigués desperta. En aquesta agitació de somnàmbula, a més a més de caminar i fer altres coses, què li heu sentit dir?

—Paraules, senyor, que no repetiré.

.—A mi ja m'ho podeu dir, i és important que ho feu.

—Ni a vós ni a ningú, perquè no tinc testimonis que confirmin les meves paraules.

*Entra Lady Macbeth
amb una espelma a la mà.*

Mireu, aquí la tenim! És així com ho fa sempre, i a fe que està adormida del tot. Observeu-la, acosteu-vos-hi més.

.—Com l'ha pogut agafar, aquesta espelma?

—Ah, la tenia al costat. Sempre la té encesa; són ordres seves.

.—Mireu, té els ulls oberts.

—Sí, però els sentits, els té tancats.

.—I què fa, ara? Mireu com es frega les mans.

—És un costum que té. Sembla com si se les rentés. A vegades l'hi he vist fer durant més d'un quart.

MACBETH.—Encara em queda una taca.

.—Calleu! Ha parlat. Apuntaré tot el que digui per poder-me'n recordar millor.

MACBETH.—Fora, maleïda taca! Fora, et dic! Una, dues... Aquest és el moment. L'infern és fosc. Quina vergonya, milord, quina vergonya! Un soldat, i tens por? Per què hauríem de tenir por dels que ho sàpiguen, si ningú no pot demanar comptes al poder que tenim? Però qui s'hauria pensat que aquell vell tingués tanta sang a dintre?

.—Us hi heu fixat?

MACBETH.—El baró de Fife tenia una esposa. On és, ara? Com! No se'm netejaran mai més, aquestes mans? Prou d'això, milord, ja n'hi ha prou. Amb aquests sobresalts, ho faràs malbé tot.

.—Valga'm Déu! Ara sabeu coses que no hauríeu d'haver sabut mai.

—És ella que ha dit coses que no hauria d'haver dit, no en tinc cap dubte. Déu sap les coses que ha vist!

MACBETH.—Encara se sent pudor de sang. Ni tots els bàlsams d'Aràbia no podran perfumar aquesta petita mà. Oh, oh, oh!

.—Quins sospirs! Té el cor ple d'angoixa.

—Per res del món no voldria tenir un cor així dintre el pit, per no fer malbé la dignitat de tot el cos.

.—Bé, bé, bé...

—Pregueu Déu perquè així sigui, senyor.

.—Aquesta malaltia sobrepassa els meus coneixements. Tot i això he conegut malalts que caminen adormits i acaben morint santament al llit.

MACBETH.—Renta't les mans, posa't la bata, no estiguis tan pà·lid. T'ho tornaré a dir: Banquo ja està enterrat. No pot sortir de la tomba.

.—Aquest també?

MACBETH.—Al llit, al llit! Truquen al portal. Vine, vine, vine; dóna'm la mà. El que està fet no es pot desfer. Al llit, al llit, al llit!

Surt Lady Macbeth.

.—Se n'anirà al llit, ara?

—Immediatament.

.—Corren rumors terribles. Els fets contra natura

engendren desgavells contra natura.
Els esperits infectes buiden els seus secrets
sobre els coixins, que mai no senten res.
Més que una medecina, necessita remeis divins.
Perdoneu-nos a tots, Déu meu, i, a ella, protegiu-la;
aparteu-li les causes dels perills,
no la deixeu abandonada. Ara us dic bona nit.
M'he quedat contorbat i amb els ulls astorats.
Penso, però no puc parlar.
—Molt bona nit, doctor.

Surten.

ESCENA II

Un campament prop de Dunsinane.

*Timbals i banderes. Entren Menteith,
Caithness, Angus, Lennox, i soldats.*

ITH.—Les forces d'Anglaterra ja s'acosten.
Les condueixen Malcolm, el seu oncle Siward,
i el bon Macduff. La revenja els té encesos,
perquè la seva justa causa incitaria fins i tot els morts
a la sang i al combat.

—Ens trobarem amb ells
a prop del bosc de Birnam; hi han de passar.

ÆSS.—Qui sap si Donalbain vindrà amb el seu germà?

κ.—Segur que no, senyor. Tinc una llista
de tota la noblesa: hi trobareu el fill de Siward
i altres joves, encara sense barba, que proclamen
que actuen com a homes per primera vegada.

ITH.—Què fa el tirà?

ÆSS.—Està fortificant sòlidament
el gran castell de Dunsinane. Els uns diuen que és boig;
els altres, els que menys l'odien, diuen
que és valentia i fúria. Però la veritat
és que no pot cenyir la seva causa destemprada
amb la corretja de les ordres.

—Ara sent
els seus secrets assassinats enganxats a les mans.
Ara, a cada moment, se li aixequen revoltes
que li retreuen la deslleialtat.
Quan mana, l'obeeixen perquè mana,
i no pas per afecte. Ara ja s'ha adonat
que el títol li va gran, com vestits de gegant
portats per un pigmeu que els ha robat.

ITH.—Qui pot censurar, doncs, els seus nervis crispats,

perquè se sobresalten o fan un pas enrere,
quan tot el que té a dintre sent vergonya de ser-hi?

ÆSS.—Vinga, avancem. Prestem obediència
a qui se la mereix, apliquem el remei
a aquest país malalt; i al seu costat
vessarem, per guarir la nostra terra,
tota la nostra sang.

κ.—O la que faci falta,
perquè sigui rosada de la flor sobirana
i ofegui totalment les males herbes.
En marxa cap a Birnam!

Surten.

ESCENA III

Dunsinane: el castell de Macbeth.

Entren Macbeth, el metge i criats.

TH.—No em porteu més notícies. Deixeu-les volar totes.
Fins que els arbres del bosc de Birnam no s'acostin
a Dunsinane, no he de tenir cap por.
Qui és aquest noieta, Malcolm? No ha nascut d'una dona?
Els esperits que saben quin destí
tenen tots els mortals em van pronosticar:
«No tinguis por, Macbeth: ningú nascut de dona
no tindrà sobre tu ni el més petit poder».
Fugiu, falsos barons, i barregeu-vos
amb aquests epicuris d'Anglaterra.^[75]
L'ànima que em governa i el cor que duc al pit
no es deixaran doblegar mai pel dubte,
ni mai tremolaran de por.

Entra un criat.

Que el dimoni t'agafi, ximple de cara de crema!
I d'on l'has tret, aquest aspecte d'oca?

—Són deu mil...

TH.—Deu mil oques, canalla?

—No: són soldats, senyor.

TH.—Va, pessiga't les galtes
i pinta de vermell aquesta por. Fetge de lliri!
Quins soldats, miserable? Condemna la teva ànima!
Aquestes galtes de fil blanc són conselleres de la por;
quins soldats, cara de recuit?^[76]

—Soldats anglesos, amb la vostra vènia.

TH.—Treu la cara d'aquí.

Surt el criat.

Seyton, el cor se'm trenca,
quan veig... Seyton, escolta! Aquest atac
serà la meva sort o bé em destronarà.
Ja he viscut prou. La meva vida
ja té les fulles grogues, s'ha assecat,
i el que hauria d'anar amb l'edat madura:
l'honor, l'amor, l'obediència,
les multituds d'amics, ja no ho podré obtenir.
En lloc d'això, tindrè denigracions
(no seran en veu alta, però sí molt profundes),
honors de boca enfora i afalacs,
que el pobre cor voldria refusar;
però ara ja no gosa fer-ho. Seyton!

Entra Seyton.

∩.—Què mana Vostra Majestat?

TH.—Quines noves hi ha més?

∩.—Tot el que han dit ha quedat confirmat.

TH.—Lluitaré fins que em quedin els músculs arrancats.
Vés. Porta'm l'armadura.

∩.—No cal: és aviat.

TH.—De totes formes me la vull posar.
Fes anar més genets a córrer per la plana
i penja tots aquells que parlin de temors.
Va, dóna'm l'armadura. Com està
la vostra pacient, doctor?

.—Menys malalta, milord,
que turmentada per les moltes fantasies
que no la deixen reposar.

TH.—Guariu-la d'aquest mal.
No teniu cap remei per una ment malalta
que arrenqui del record una pena arrelada,

esborri les angoixes escrites al cervell,
i, amb algun dolç antídote de l'oblit,
li esbaldeixi del pit els neguits perillosos
que li pesen al cor?

.—En aquests casos
és el malalt que s'ha d'administrar
els seus remeis.

TH.—Llanceu als gossos els remeis. No serveixen per res.

Ajuda'm a posar-me l'armadura.
Dóna'm la llança. Seyton, fes sortir els genets.
Doctor, els nobles m'han abandonat...
Vinga, afanya't. Si poguéssiu, doctor,
analitzar les aigües^[77] d'aquesta meva terra,
trobar-li el mal que té i purgar-la
perquè trobi la salut que abans tenia,
de veres que us ho aplaudiria tant,
que fins i tot el mateix eco respondria aplaudint.
No, torna-me-la a treure.^[78]
Quin ruibarbre, senet, o quina droga
podria fer marxar d'aquí els anglesos?
Ja sabeu que s'acosten?

.—Sí, bon milord. Les mesures de guerra
que heu pres m'ho han fet endevinar.

TH [A Seyton].—Porta-me-la.^[79]
No he de témer la mort ni la ruïna
abans que el bosc de Birnam no vingui a Dunsinane.

Surten tots menys el metge.

.—Si estigués lluny de Dunsinane, i en lloc segur,
difícilment cap guany no em portaria aquí.

Surten.

ESCENA IV

Davant del bosc de Birnam.

*Timbals i banderes. Entren Malcolm, Siward,
Macduff, el fill de Siward, Menteith, Caithness,
Angus, Lennox, Ross i soldats, en marxa.*

◊LM.—Cosins, em penso que s'acosta el dia
que ja podrem dormir tranquils.^[80]

ITH.—No en dubtem gens.

◊.—Com se'n diu, d'aquest bosc
que tenim al davant?

ITH.—És el de Birnam.

◊LM.—Feu que cada soldat trenqui una branca
i s'hi amagui al darrere. Així podrem
amagar el nombre de les nostres tropes,
i els espies, quan vagin a informar
sobre nosaltres, donaran un report fals.

◊.—Així es farà.

◊.—Tenim informacions
que ens diuen que el tirà se sent molt confiat
a Dunsinane i espera que ataquem el castell.

◊LM.—És la seva esperança, perquè tan aviat
com han pogut, els nobles i la gent del poble
s'han rebel·lat contra ell i només l'obeeixen
els que s'hi veuen obligats, sense posar-hi el cor.

◊FF.—Val més que ens esperem a donar opinions
fins a saber quin és el resultat
i de moment posem en pràctica el valor
dels soldats veritables.

◊.—Aviat,
quan s'hagi decidit degudament la nostra sort,
sabrem què podrem dir i què hem guanyat.

Especular amb el pensament ens duu
a incertes esperances. Són les nostres espases
que hauran de decidir la certesa dels fets.
Cap aquí encaminem la nostra guerra.

Surten.

ESCENA V

Dunsinane: el castell de Macbeth.

*Entren Macbeth, Seyton i soldats,
amb timbals i banderes.*

TH.—Poseu els estendards a les muralles.
Se sent encara el mateix crit: «Ja vénen!».
Aquesta fortalesa es riu del setge.
Deixeu-los acampar fins que la fam
i les febres se'ls mengin. Si no haguessin tingut
el reforç dels que haurien de ser els nostres,
els hauríem rebut gallardament,
cara a cara, i a cops els hauríem fet fora,
cap al camí de casa seva.

Se senten crits de dona a dintre.

Què són tots aquests crits?

∩.—Són crits de dona, bon milord.

TH.—Gairebé m'he oblidat del gust que té la por.
Abans se'm refredaven els sentits
amb un xiscle nocturn; tots els cabells
se'm posaven de punta amb una història de por,
com si tinguessin vida. Estic tip de terrors,
i ara el terror és tan familiar
a tots els meus criminals pensaments
que ja res no m'espanta.

Torna a entrar Seyton.

I doncs, per què han cridat?

∩.—Senyor, la reina ha mort.

TH.—Tant de bo s'hagués mort més endavant;^[81]
sempre hi ha temps per un anunci com aquest.
Demà i demà i demà, de dia en dia,
avança miserablement, a petits passos,
fins a l'última sí·l·laba dels registres del temps,
on els nostres ahirs han mostrat als beneïts
el camí de la pols i de la mort.
Apaga't, doncs; apaga't, flama breu!
La vida no és res més que una ombra que camina;
un pobre actor que es mou enrigidit
i consumeix el temps que està en escena,^[82]
i que després, ja no se'l sent mai més;
és un conte explicat per un dement,
ple de soroll i fúria, i sense cap sentit.

Entra un missatger.

Va, fes servir la llengua. Què ens expliques?

GER.—Noble senyor, hauria d'explicar què he vist,
però no sé com fer-ho.

TH.—Va, parla.

GER.—Mentre feia la guàrdia en el turó,
mirant el bosc de Birnam, m'ha semblat
que els arbres es movien.

TH.—Canalla, mentider!

GER.—Acceptaré la vostra ira, si no és cert.
Vós mateix podeu veure com s'acosten
a tres milles d'aquí. Us asseguro
que és un bosc que camina.

TH.—Si no m'has dit la veritat,
faré que et pengin viu al primer arbre
fins que la fam et consumeixi. I si el que dius és cert,
em serà igual si tu m'ho fas a mi.
He de frenar la decisió que he pres,
i ja començo a tenir por dels enganys del diable,
que diu mentides amb colors de veritat.

«No tinguis por fins que els arbres de Birnam
s'acostin al castell de Dunsinane». I ara un bosc
camina cap a Dunsinane. Sortim, doncs. A les armes!
Si és veritat això, tant és que fugi com que em quedi.
I ja començo a estar cansat del sol:
tant de bo es destruí l'ordre del món.
Toqueu l'alarma. Vents, bufeu! Veniu, desastres!
Morim, almenys, amb l'armadura a sobre!

Surten.

ESCENA VI

Dunsinane: davant del castell.

*Timbals i banderes. Entren Malcolm, Siward,
Macduff i l'exèrcit amb les branques.*

MAL.—Ja hi som prou a la vora. Ara llenceu les branques
i mostreu-vos com sou. I vós, distingit oncle,
i el meu cosí, el vostre noble fill,
dirigireu el primer batalló.
Nosaltres i el valent Macduff ens encarregarem
de fer tota la resta, segons els nostres plans.

SI.—Que us vagi bé. I quan, aquesta nit,
les forces del tirà s'enfrontin amb nosaltres,
si no lluitem amb valentia, que ens derrotin.

MAC.—Feu parlar les trompetes, i doneu tot l'alè
a aquests estrepitosos missatges
de sang i mort.

Surten.

ESCENA VII

Un altre lloc del camp.

Entra Macbeth.

TH.—M'han lligat a una estaca, i ja no puc fugir;
però faré el mateix que els óssos: lluitaré.^[83]
Qui no ha nascut de dona? És d'aquest,
de qui he de tenir por.

Entra el Jove Siward.

IWARD.—Qui ets tu? Com et dius?

TH.—Saber el meu nom t'espantaria.

IWARD.—Ni que tinguis un nom més calent que l'infern,
no em podràs espantar.

TH.—Em dic Macbeth.

IWARD.—Ni el diable mateix podia haver-me dit
un nom més odiós a les meves orelles.

TH.—Ni tampoc més temible.

IWARD.—Això és una mentida,
detestable tirà! I és amb la meva espasa
que t'ho demostraré.

*Lluiten, i el Jove
Siward cau mort.*

TH.—Tu vas néixer de dona.
Jo em ric de les espases i les armes
brandades pels nascuts de dona.

Surt. Toc d'alarma.

Entra Macduff.

FF.—Per aquí hi ha remor.

A Macbeth.

Tirà, mostra la cara.

Si no és la meva espasa la que et mata,
sé que els espectres de la meva dona i dels meus fills
m'hauran de perseguir per sempre més.

No puc ferir miserables soldats
amb els braços llogats per brandar les espases;
t'he de ferir a tu, Macbeth, o, si no, embeinaré
la meva espasa intacta. Has de ser prop d'aquí;
entre aquests crits, sembla que hi lluita algú
d'una certa importància. Fes que el trobi, Fortuna,
perquè no et penso demanar res més.

*Surt. Toc d'alarma.
Entren Malcolm i Siward.*

.—És cap aquí, milord. Els del castell
ja s'han rendit sense cap resistència;
els soldats del tirà lluiten a dues bandes,
i els nobles cavallers ho fan amb valentia.
El dia ja es declara com a vostre;
queda molt poc per fer.

LM.—Hem trobat enemics
lluitant a favor nostre.

.—Anem cap al castell, senyor.

Surten. Toc d'alarma.

ESCENA VIII

Un altre lloc del camp.

Entra Macbeth.

TH.—Per què hauria de fer com l'estúpid romà,^[84]
que va morir sota la pròpia espasa?
Mentre en vegi de vius, és molt millor
que siguin ells, que rebin les ferides.

Entra Macduff.

FF.—Gira't, gos de l'infern. Va, gira't!

TH.—Més que a qualsevol altre t'he volgut evitar.
Fuig de mi; la meva ànima ja està prou carregada
dels de la teva sang.

FF.—No tinc paraules...

Tinc la veu a l'espasa i tu ets el canalla
més sanguinari del que es pugui dir amb paraules.

Lluiten. Toc d'alarma.

TH.—Malgastes energies. Et seria més fàcil
de ferir l'aire invulnerable amb l'esmolada espasa,
que no pas fer-me rajar sang.
Fes que et caigui l'espasa sobre els caps més sensibles;
tinc la vida encisada, i no cedirà mai
davant de cap que hagi nascut de dona.

FF.—Ja pots desconfiar d'aquest encís.

Deixa que l'àngel que has servit^[85] et pugui dir
que van treure Macduff, abans de néixer,
del ventre de la seva mare.

TH.—Maleïda la llengua que m'ho diu!

Ha acovardit la meva millor part.
I que mai més ningú no vulgui creure
en dimonis tramposos, que ens enganyen
amb els dobles sentits que, d'una banda,
compleixen la paraula que han donat; però,
per l'altra, no mantenen les nostres esperances!
Amb tu, no hi vull lluitar.

FF.—Doncs rendeix-te, covard,
i viu per ser la burla i l'espectacle de la gent.
Et guardarem com un dels monstres més estranys
i et pintarem a dalt d'un pal amb un cartell que digui:
«Contempleu el tirà».^[86]

TH.—No em rendiré per besar el terra
davant mateix dels peus de Malcolm,
ni per ser l'objectiu dels insults de la xusma.
Per més que el bosc de Birnam s'hagi acostat a Dunsinane
i jo em vegi acarat a un que no ha nascut de dona,
vull arribar a la fi. Em posaré l'escut
davant del cos. En guàrdia, Macduff,
i que la maledicció caigui damunt
d'aquell que hagi de dir primer:
«Ja n'hi ha prou! Atura't!».

*Surten lluitant. Tocs d'alarma. Retirada i toc
de trompeta. Entren, amb timbals i banderes,
Malcolm, Siward, Ross, Lennax, Angus,
Caithness, Menteith, i soldats.*

LM.—Tant de bo que els amics que no són amb nosaltres
s'hagin pogut salvar.

.—En deuen haver mort alguns;
però, pels que puc veure, em sembla que ha estat baix
el preu d'aquesta gran victòria.

LM.—Falten Macduff i el vostre noble fill.

—El vostre fill, senyor,
ja ha pagat el seu deute de soldat.
Només ha pogut viure per arribar a ser un home:

ho ha demostrat lluitant amb valentia,
complint amb el seu deure i, sense fer-se enrere,
ha caigut com un home.

1.—Així, és mort?

—Sí, ja l'han tret del camp. La causa
de la vostra tristesa no s'ha de mesurar
pel seu valor, perquè aleshores no tindria fi.

1.—L'han ferit per davant?

—Al front, senyor.

1.—Doncs des d'ara serà un soldat de Déu.

Si tingués tants fills com cabells,^[87]
no voldria per a ells una mort més bonica.
Ha arribat la seva hora.

LM.—És digne de més dol
i jo faré que en tingui més.

1.—No, ja en té prou.

Diuen que ha mort amb dignitat.
Que Déu el tingui al cel! Ara ens arriba més consol.

*Torna a entrar Macduff
amb el cap de Macbeth.*

FF.—Salut, rei!, perquè ho sou. Mireu on és
el cap infame de l'usurpador. El món és lliure.
Us veig voltat de les perles d'Escòcia,
que repeteixen en silenci la meva salutació;
ara voldria que les seves veus repetissin amb mi:
Salut, rei d'Escòcia!

—Salut, rei d'Escòcia!

LM.—No deixarem que passi gaire temps
per fer justícia a l'afecte que em mostreu
compensant-vos com cal. Nobles i amics,
sigueu, des d'ara, comtes, els primers
d'anomenar-se així a Escòcia.

Tot el que ens falta fer ho durem a terme

d'una manera nova com correspon als temps:
hem de cridar els nostres amics exiliats,
que van fugir del setge d'un tirà insidiós;
hem de jutjar els cruels ministres
del botxí mort i de la seva reina diabòlica,
(que, pel que diuen, s'ha suïcidat);
això i tot el que calgui, per la gràcia de Déu,
ho farem d'una forma mesurada
i al seu lloc i moment. Moltes gràcies a tots,
i a cada un. I a tots també us convido
a venir a Scone per veure'm coronat.

Toc de trompetes. Surten.

FI

[85] És l'àngel caigut, el dimoni. Vegeu nota 58. [\[Torna\]](#)